

Dk. Ted Hildebrandt, Historia ya OT, Lit., na Theolojia, Mhadhara wa

23

© 2020, Dk. Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Ted Hildebrandt katika kozi yake ya Historia ya Agano la Kale, Fasihi na Theolojia hotuba 23 juu ya kitabu cha 1 Saweli: kifo cha Sauli na hadithi za mapema za Mfalme Daudi.

A. Muhtasari wa Maswali [0:00-4:46]

Darasa, kwa nini tusianze? Tumerudisha spika ya sauti leo. Karibu tena kutoka kwa Shukrani, na natumai ulikuwa na Shukrani nzuri kuwa na wakati na marafiki na familia na wakati mzuri tu. Labda, kama mimi, unarudi ukiwa umechoka. Kwa hivyo sasa, tumebakiza wiki mbili za shule. Nadhani Ijumaa ni siku ya kusoma sawa? Wanatoa vitu na darasa hili: Alhamisi, tuna chemsha bongo, kwa njia. Nenda kutoka kwa nyenzo za chemsha bongo zilizoorodheshwa mtandaoni. Acha nipitie hiyo. Kuna makala juu ya Zaburi zisizo na hatia. Kuna zaburi fulani zinazoitwa "zaburi zisizofaa," ndizo zinazosema, "na wamtupe mtoto wako kwenye miamba," "mtu akupige kwenye taya na kukuvunja kichwa," aina hiyo ya kitu. Hizo ni zaburi zisizo na hatia. John Day anaandika makala juu ya jinsi ya kuelewa zaburi hizo zisizo na hatia. Nadhani itasaidia katika suala la uelewa. Kuna mstari mmoja wa kumbukumbu kutoka kwa Ayubu. Kisha zaburi zilizochaguliwa, zaburi nyingi ambazo utasoma, utazifahamu. Kisha Ezra, Nehemia, na Esta, lakini katika Ezra, kuna sura zilizochaguliwa tu. Katika Nehemia kuna sura zilizochaguliwa tu pia. Ningependa usome kitabu kizima cha Esta. Sio kubwa sana. Unahitaji kitabu kizima cha Esta ili kufanya hadithi itiririke. Kwa hivyo sehemu zilizochaguliwa za Ezra, sehemu zilizochaguliwa za Nehemia, na kwa Esta, soma jambo zima. Kisha makala na aya ya kumbukumbu na kuna zaburi zilizochaguliwa. Kwa hivyo haipaswi kuwa mbaya sana, inapaswa kuwa wiki ya kupendeza na usomaji huo. Jambo lingine, ikiwa yeyote kati yenu anafanya manukuu ya ziada ya mkopo, yote hayo yanatarajiwa Alhamisi. Hiyo ni tarehe ngumu. Ikiwa hutawaingiza wakati huo, hauwaingii. Kwa hivyo ni tarehe ngumu, lazima uingie ifikapo Alhamisi, ulikuwa na muhula wote wa kufanyia kazi hii,

kwa hivyo ndivyo hivyo. Lazima niwe nazo zote ifikapo Alhamisi.

Jambo lingine ni kwamba, baadhi yenu hamkuwa hapa kwenye Shukrani kwa jaribio letu zuri la Jumanne. Uliruka nje au chochote na tunatumahi kuwa ulikuwa na wakati mzuri. Nitakaa baada ya darasa hili. Darasa linaisha karibu saa 4:30, nipe dakika 5 kuzungumza na watu na kurekebisha mambo mwishoni mwa darasa, halafu ikiwa mtu yeyote ambaye anataka kukaa saa 4:35, tutafanya jaribio hapa. Ikiwa hutaki kufanya jaribio hapa, unaweza kuja ofisini kwangu. Nitakuwa kesho, Jumatano, kutoka saa 9 asubuhi hadi saa 2 juu katika Frost 304, isipokuwa wakati wa kanisa. Nina mkutano wakati wa kanisa, mikutano ya kitivo, watu wanapenda yak na yak. Samahani, lakini mikutano huenda wakati mwingine, kwa hivyo ukirudi kutoka kanisani, nipe dakika kadhaa. Wakati mwingine mikutano huchukua dakika chache tu, lakini nitarudi mara tu baada ya. Lakini wakati wa kanisa sitakuwa huko, lakini nitakuwepo kutoka 9 hadi 2 isipokuwa kwa wakati wa kanisa. Hiyo ni ya kesho, na Alhamisi, na kisha tutakuwa na jaribio moja zaidi Alhamisi inayofuata, na baada ya hapo tutakuwa tayari kwa mtihamu wa mwisho. Fainali haitakuwa ya kina. Itashughulikia nyenzo tu kuunda mtihamu wa mwisho. Kwa hivyo tunatumahi kuwa hilo litakuwa jambo zuri. Hebu tufungue kwa neno la maombi, na kisha tutaingia kwa Daudi leo. Wacha tuanze na neno la maombi. *Baba, tunakushukuru kwa Shukrani. Ni wakati mzuri wa mwaka kurudi na familia na marafiki na kurudi kwenye mizizi yetu. Tunakushukuru kwamba umetuambia "kufurahi katika Bwana daima na tena nasema furahini," kushukuru, kushukuru juu ya vitu vyote. Na tunakushukuru zaidi kwa zawadi uliyotupa katika mwanao Yesu Kristo. Tunakushukuru kwamba tunapopitia kitabu cha 1 Samweli leo na tunamtazama Daudi, kwamba tunaweza kuona baadhi ya mfano wa Kristo katika Daudi, ambaye ni mtu kulingana na moyo wako mwenyewe. Hata Yesu Kristo, mwanao, alikuja kama mwana wa Daudi. Kwa hivyo ninaomba utusaidie tunapochunguza maisha ya Daudi leo. Ninakushukuru tena kwa mwanao Kristo na kwa kutupa neno lako. Kwa jina lake la thamani tunaomba, Amina.*

B. Shida ya Sauli: Dhabihu ya Gilgal [4:47-11:05]

Tutaendelea pale tulipoishia mara ya mwisho. Kabla hatujafika kwa Daudi,

lazima tufanye Sauli. Kwa hivyo tunapaswa kumpunguza Sauli. Alikuwa mfalme wa kwanza wa Israeli, sasa tutaona upande wa chini wa Sauli. Hili ndilo kosa la Sauli ambalo linafanyika wakati huo katika sura ya 13 huko Gilgali. Sasa, kuna maelezo kidogo, kwa kweli katika darasa la kwanza, hii ni baada ya Shukrani, na niliweza kuona tu watu wakififia. Nadhani kila mtu amechoka baada ya Shukrani. Nilidhani labda kila mtu atarudi akiwa ameburudishwa. Kwa hivyo, Sauli anaogopa. Kwa nini Sauli anaogopa? Nyinyi ni Yordani, nyinyi ni Israeli, Bahari ya Galilaya, Mto Yordani, Bahari ya Chumvi. Hii ndio korongo kati ya nchi hizo mbili, kati ya Jordan na Israeli inayoitwa Bonde la Ufa. Anaenda Gilgali. Kwa nini Sauli anaogopa? Kwa sababu Gilgal iko chini ya Yeriko chini ya Bonde hili la Ufa. Ana wasiwasi kwamba Wafilisti watawashambulia. Sasa Wafilisti walikuwa wakibarizi wapi? Ikiwa hii ni Israeli, milima ya Israeli, nyinyi ni Bahari ya Mediterania, Wafilisti wako wapi? Nje kando ya pwani ya Wafilisti. Walikuwa kando ya ukanda wa pwani. Ni gorofa huko nje. Wanapenda kwa magari yao. Kwa hivyo Wafilisti wanaishi kwenye uwanda wa pwani. Ikiwa Sauli yuko hapa bonde na ana wasiwasi juu ya Wafilisti kumshambulia, shida ni nini? Hiyo inamaanisha Wafilisti walikuwa wamepitia milima ya Israeli na wako njia yote na wako tayari kuwashambulia hapa. Je, hiyo ni nafasi hatari sana kuwa wakati Wafilisti wamepitia Israeli na sasa wanatoka Yeriko. Ingekuwa kama Cuba kushambulia Montana? Nyinyi mngesema, "Waache wawe nayo." Ikiwa Cuba ingeshambulia Montana, hiyo itamaanisha kuwa Cuba imekuja na kwenda sehemu kubwa ya Amerika kufika Montana. Je, mchezo umekwisha? Sehemu nyingi za ulinzi mzito zingechukuliwa tayari? Ndivyo ilivyo. Wafilisti wamepitia milima na Sauli anaogopa kufa. Anapaswa kuogopa kufa. Kile Samweli anamwambia katika sura ya 13 ni, Samweli anasema, "Sawa, shuka kwenda Gilgali, nami nitakuwa huko siku saba baadaye, na nitatoa dhabihu na tutapata baraka za Bwana juu ya hili." Kweli, siku saba baadaye, Samweli yuko wapi? Ghafla, nabii Samweli haonyeshi. Manabii hawa daima huchelewa kwenye mikutano. Kwa hivyo inasema katika sura ya 13, "Sauli alibaki Gilgali, na askari wote pamoja naye walikuwa wakitetemeka kwa hofu. Alisubiri siku saba." Unapoogopa, hofu inakufanya utake kufanya nini? Je, ungependa kukaa wakati unaogopa au unataka kukimbia? Hofu husababisha

kukimbia, unataka kukimbia. Kwa hivyo watu hawa wako huko chini wakitetemeka kwa hofu, lakini Samweli hakuwa amekuja Gilgali, na watu wa Sauli wakaanza kutawanyika. Akasema, "Niletee sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya ushirika, nitatoa sadaka ya kuteketezwa." Sasa shida ni nini? Yeye ni mfalme. Je, yeye ni kuhani? Hapana, yeye sio. Unaona nguvu hufanya nini kwa mtu? Yeye ndiye mfalme, na sasa anapanua nguvu zake. Je, watu walio katika nyadhifa za mamlaka wanapenda kupanua mamlaka yao? Kwa hivyo sasa anapanua nguvu zake, anachukua majukumu ya ukuhani akisema, "Lazima nifanye hivi au watu wangu wote watatawanyika." Kwa njia, mara tu anapoanza kutoa dhabihu, nadhani ni nani anayejitokeza? Hakika, anaanza kutoa dhabihu na Samweli anajitokeza. Hii ni sura ya 13, "Nilipoona ya kuwa watu hao walikuwa wakitawanyika,' Sauli akasema, 'na kwamba hukuja kwa wakati uliowekwa na Wafilisti walikuwa wamekusanyika Mikimashi, nilidhani sasa Wafilisti watashuka kunipia huko Gilgali, na sikutafuta kibali cha Bwana. Kwa hivyo nilihisi kulazimishwa kutoa sadaka ya kuteketezwa.'" Jibu la Samweli: "Umetenda upumbavu,' akasema Samweli, 'hukushika amri aliyooagiza Bwana, Mungu wako. Kama ungeishika amri ya Bwana, angeimarisha ufalme wako juu ya Israeli milele.'" Hiyo ni taarifa ya kupendeza sana. "Sauli, ikiwa ungeshika amri ya Bwana, angekuweka wakati wote." Sauli anasema, "Ee lakini nilitaka kutoa dhabihu kwa Mungu." Hiyo ilikuwa ni ufuniko wa uchamungu. Anatumia uchamungu, anatumia dini kufunika dhambi yake. Je, hatua hiyo ni ya kawaida sana? Kwa hivyo Samweli hadanganyiki na hilo, na Samweli anamkemea, lakini katika harakati za kumkemea, anasema, "Kama ungeshika amri, Mungu angekufanya wewe na ukoo wako kuwa wafalme milele juu ya Israeli." Hii inamaanisha basi, kuna "ikiwa" na Mungu? Mungu alisema, "Kama ungetii, ningekufanya mfalme milele." Hiyo ina maana kwamba kuna uwezekano kwamba Mungu alikuwa wazi, lakini Sauli alifanya uamuzi kinyume na ule na Mungu alijibu hilo. Kwa hivyo kuna "ikiwa," inayowezekana "ikiwa" ambayo haijawahi kutokea Mungu alisema, "Kama ungefanya nyingine, ningekufanya mfalme milele." Kwa hivyo hii ni moja wapo ya kesi ambapo unaona mustakabali unaowezekana, mustakabali mwingi unaowezekana. Huyu hapa Sauli, ikiwa ungekuwa nayo, basi

angefanikiwa. Kwa hivyo kila kitu hakijarekebisha. Sio uamuzi ambapo kila kitu kimewekwa na kimewekwa, na Mungu anasema tutahama kutoka hatua A hadi B hadi C hadi D, na kila kitu kimerekebisha. Hapana, Mungu alisema, "Kama ungefanya hivyo, ningekufanya mfalme milele." Kwa hivyo hii ndio majibu yangu dhidi ya uamuzi. Nadhani kifungu hicho ni kinyume na aina hiyo ya uamuzi kwamba kila kitu kimewekwa katika siku zijazo. Inaonekana kama siku zijazo ni rahisi zaidi na zinaweza kuathiriwa zaidi.

C. Hadithi ya Jonathan katika sura ya 14 [11:06-18:59]

Sasa, ni nini kizuri na fasihi hii... 1 Samweli ni fasihi nzuri. Acha nisanidi hii. Sauli katika sura ya 13 hatii kwa kutoa dhabihu. Sauli anashuka katika sura ya 13. Katika sura ya 15, Sauli hatamuua mfalme wa Amaleki ambayo Mungu alimwambia afanye. Kwa hivyo Sauli katika 15 atashuka pia. Kwa hivyo katika sura ya 13, Sauli anashuka, na sura ya 15, Sauli anashuka tena. Ni nini kilichowekwa kati ya sura ya 13 na 15? Kweli, sura ya 14! Sura ya 14 iko katikati na sura ya 14 inamhusu Yonathani. Kwa hivyo unachopata ni kwamba, Sauli chini mnamo 13, chini mnamo 15, na kisha katikati ya hii, Jonathan anaibuka kama kijana huyu mzuri kwa kulinganisha. Nataka tu kupitia hadithi ya Jonathan katika sura ya 14. Hakuna mengi juu ya Jonathan. Mimi huwaambia watu kila wakati, katika Agano la Kale, kuna mashujaa wawili katika Agano la Kale ambao hawana dosari: Joseph na Danieli. Watu hao wawili wako juu ya lawama. Kila kitu kilichosemwa juu ya Jonathan ni kizuri. Tatizo la hadithi ya Jonathan ni kwamba ana mistari michache tu. Hupati maelezo marefu kuhusu Jonathan. Sura ya 14 ndiyo ndefu zaidi, kwa hivyo hayuko kwenye kiwango sawa na masimulizi marefu juu ya Danieli au Yusufu. Lakini hadithi inakwenda hivi: Jonathan na mbeba silaha zake wako nje shambani. Wanatembea kuelekea mashariki mwa Mikmash, ambapo Wafilisti walikuwa. Unachohitaji kuelewa ni, na nimekuwa mahali hapo, Wadi Suwenit. Miamba ya pande zote mbili ina urefu wa futi 250. Pande zote mbili una miamba. Jonathan na mbeba silaha zake wanatembea katika bonde. Kwa nini wanakuambia katika Israeli usitembee kamwe katika bonde? Nadhani nimetaja hii hapo awali. Tulipokuwa mashariki mwa Bethlehemu katika jangwa la Yudea, tulikuwa watatu karibu na saizi yangu au kubwa kidogo, na mtoto

huyu wa Kiarabu mwenye umri wa miaka 12 alikuwa ameketi juu. Tulikuwa tukitembea kwenye bonde na hatukujua sheria hii kwamba hautembei kamwe kwenye bonde. Mtoto huyu wa miaka 12 anaanza kuturushia mawe. Wakati jiwe linashuka futi 200-300, swali, lazima ukimbie? Kwa hivyo mtoto yuko hapo juu, akicheka kichwa chake wakati wavulana watatu wakubwa wa Amerika wanajaribu kukwepa mawe ya mtoto huyu kwa sababu, namaanisha walikuwa wakija kwa bidii na haraka na mawe yalikuwa mawe. Ingeondoa kichwa chako. Alikuwa akicheka tu kichwa chake. Tulikuwa na hasira lakini tunaweza kumpata mtoto? Wakati tungekuwa tumepanda huko, angekuwa amekwenda muda mrefu, kwa hivyo tulikimbia kuokoa maisha yetu. Tulijifunza somo siku hiyo, usitembee kwenye bonde. Jonathan yuko wapi? Yuko kwenye bonde. Je, yuko hatarini? Wafilisti wako wapi? Wafilisti wako urefu wa futi 250. Je, wana miamba mingi huko? Ndiyo. Sikiliza kile Jonathan anasema hapa, inavutia sana. Yonathani akamwambia kijana wake mshika silaha, "Njoo twende kwenye kituo cha wale watu wasiotahiriwa. Labda Bwana atatenda kwa niaba yetu." Angalia hii: "Hakuna kitu kinachoweza kumzuia Bwana kuokoa iwe kwa wengi au kwa wachache." Tunapata wapi kitu kama kile ambapo Bwana hutoa ukombozi kwa wengi au kwa wachache? Kuna mtu yeyote anayemkumbuka Gideoni, akiwa na askari hao wote na kuwapeleka watu hao wote nyumbani. Mungu anasema, "Hei, inachukua 300 tu. 300 ndiyo yote ninayohitaji, na tutachukua kundi zima la Wamidiani." Bwana anaokoa kwa wengi au wachache. Hii ni taarifa nzuri. "Bwana anaweza kuokoa kwa wengi au wachache. Kwa hivyo mimi na mshika silaha zangu tu, tunaweza kufanya hivi. " Fanya yote yaliyo akilini mwako," mbeba silaha zake alisema, "endelea, niko pamoja nawe kwa moyo na roho." Je, mbebaji huyo wa silaha alimwamini Jonathan? Mwanangu alirudi kutoka vitani na alizungumza juu yako una watu wengine ambao watakuongoza kwenye vita ambavyo ungefuata kwenye vita vizito zaidi. Ungewafuata hadi kifo. Ndio, una watu wengine ambao usingewafuata barabarani? Moja ya shida ambazo mwanangu alikuwa nazo, alikuwa kiongozi wa kikundi. Wavulana waliomfuata, wangekufa pamoja naye? Ndiyo. Kwa sababu walijua ni nani atakayeenda kwanza. Wakati mlango ulipaswa kugongwa, wakati walipaswa kupata IED, ni nani angeenda kwanza, mwanangu

angekuwa wa kwanza kupita? Huo ni ujinga sana. Kwa hivyo, kwa hivyo angekuwa wa kwanza. Mimi na mke wangu tulijua hilo kwa hivyo ndiyo sababu tulifurahi alipohamishiwa mgawo mwingine. Tulifurahi tu kwa sababu marafiki zake wengine hawakurudi kwa sababu walikuwa wameongoza kwa kwenda kwanza. Mshika silaha huyu anasema, "Yonathani, kuna kundi la Wafilisti huko juu, kuna Wafilisti zaidi ya 20 huko juu, tuko wawili tu dhidi ya 20. Nadhani ni nani atashinda? Kwa njia, tunapaswa kupanda mwamba wa futi 250? Unapanda mwamba wa futi 250 na kisha unafanya mapigano ya mkono kwa mkono, na wavulana 20? Wafilisti wanasema nini? Wafilisti wanaitikia hili pia. "Wote wawili walijidhihirisha kwa kituo cha Wafilisti. " Tazama,' Wafilisti walisema, 'Waebrania wanatambaa kutoka kwenye mashimo yao waliyojificha.' Wanaume wa kituo hicho walimpigia kelele mshika silaha za Jonathan, 'njoo kwetu na tutakufundisha somo.'" Sasa, Yonathani alimwambia nini Bwana? Ikiwa watasema njoo, basi tutajua Mungu amewapa mikononi mwetu. Ikiwa watasema kaa chini, basi tutajua Bwana hajapewa sisi. Wanasema, "njooni hapa wavulana wa Kiyahudi, tutakufundisha jambo moja au mawili hapa." Wana wavulana 20. Watawasafisha watu hawa. Kwa hivyo wanakuja. Kwa njia, wangepewa kuwatoa wakati wanapanda miamba? Unachotakiwa kufanya ni kutupa mawe huko chini, itawaangusha kutoka kwenye mwamba. Lakini wanawaacha wainuke huko na nini kinatokea? Yonathani akamwambia mbeba silaha zake, "panda pamoja nami, Bwana amewapa mikononi mwetu." Kwa hivyo wanainuka huko na Wafilisti wakaanguka mbele ya Yonathani na mbeba silaha zake, na wakaua nyuma yao katika shambulio la kwanza, mbeba silaha za Jonathan aliwaua watu 20 wapatao. Wavulana wawili dhidi ya 20, Jonathan na mbeba silaha wake huwatoa wavulana 20. Je, Jonathan ni shujaa? Wakati mwingine unapata katika maandiko unafikiri, "Ee Yonathani ni mwana mdogo wa mfalme mpole." Je, mtu huyu ni shujaa? Ndiyo. Wavulana wawili huchukua 20, na kisha nini kinatokea? Mungu anahusika na hofu ilipiga jeshi lote kwa sababu Mungu husababisha ardhi kutikisika. Ilikuwa hofu iliyotumwa na Mungu. Kwa hivyo Mungu anatikisa ardhi. Ghafla Wafilisti wanatambua nini? Wayahudi hawa wamepata Mungu huyu ambaye aligawanya Bahari ya Shamu na sasa ardhi inatetemeka, tutatoka hapa. Kwa hivyo Wafilisti wanaogopa

kutokana na kile kinachotokea. Hapa kuna jambo ambalo sikulitambua nilipokuwa mdogo. Katika jeshi la Wafilisti kulikuwa na mamluki wa Kiyahudi. Jonathan alishindaje siku hiyo? Kweli, Jonathan ni shujaa; Jonathan ni shujaa hodari. Sitaki kuchukua hiyo kutoka kwake. Lakini kulikuwa na Wayahudi katika majeshi ya Wafilisti? Nani, baadaye, atajiunga na majeshi ya Wafilisti? David anafanya hivyo. Wakati huu na Yonathani ardhi ilitetemeka, Wafilisti walishtuka, na kisha ukishuka hadi mstari wa 20 inasema, "Sauli na jeshi lake walikusanyika, wakaenda vitani. Walipopigana na Wafilisti walikuwa katika kuchanganyikiwa kabisa, wakipiga kila mmoja kwa panga. Wale Waebrania ambao hapo awali walikuwa pamoja na Wafilisti walikuwa wamepanda pamoja nao kwenye kambi yao walikwenda kwa Waisraeli." Kwa hivyo Waisraeli ambao walikuwa mamluki katika jeshi la Wafilisti, wakati Waisraeli waliposhambulia, Waisraeli hao waligeuza pande na kwa kweli kwenda dhidi ya Wafilisti. Kwa hivyo hiyo ilikuwa sehemu ya vita pia. Waisraeli ambao walikuwa mamluki waligeuza pande na Yonathani akashinda siku hiyo.

D. Nadhiri ya Sauli na ya Yonathani iliyotetewa na watu [19:00-27:30]

Kwa hivyo ushindi mkubwa mikononi mwa Yonathani na Bwana unashinda ushindi. Ni jambo kubwa. Sasa, shida ni nini? Sauli anahusika. Sasa, ni nini kitu cha Sauli? Sauli anaweka nadhiri kwamba hakuna mtu anayepaswa kula chakula chochote, kabla ya kumshinda adui yao. Kwa hivyo Sauli anaweka nadhiri. Sauli alikuwa amewafunga watu chini ya kiapo akisema, "amelaaniwe mtu anayekula chakula kabla jioni haijafika." Kimsingi, "tutawafukuza wale Wafilisti na kuwashinda kabisa. Hakuna mtu anayeweza kuacha chakula." Sasa shida ya Jonathan ni nini. Jonathan alipanda tu mwamba wa futi 250 na kupigana mkono kwa mkono alipigana na wavulana 20, Jonathan ana njaa, unafikiri? Ndio, mtu huyo ana njaa. Kwa hivyo kinachotokea ni kwamba anapitia msituni, anaona asali, anachukua, anakula na anahisi vizuri na kutiwa moyo na hilo, halafu nini kitatokea baadaye? Ghafla, kwa namna fulani jambo hilo linamgeukia na wakapiga kura na inakuja kwa kura iliyomwangukia Jonathan kama amevunja kiapo cha baba yake. Baba yake basi, atafanya nini kwa mtoto wake shujaa? Kwa njia, je, Jonathan alijua kwamba baba yake aliweka nadhiri hiyo ya kijinga? Jonathan hakujua kwamba baba yake

alikuwa ameweka nadhiri hiyo. Alikuwa na njaa tu akipitia msituni, hakujuu kuhusu hilo. Kwa hivyo Yonathani hakuwa na hatia kabisa, na bado baba yake alikuwa anaenda kumuua. Je, hiyo ni mbaya? Jonathan ni shujaa. Nani anaokoa maisha ya Jonathan? Inasema, Sauli anasema, "Utakufa." Kwa hivyo wanaume, askari wa Jonathan, wanamwokoia kutoka mikononi mwa baba yake mwenyewe. Marafiki zake wa vita wanamwokoia kutoka kwa mkono wa mfalme, baba yake mwenyewe. Ni nini moja ya majukumu ya msingi ya baba? Moja ya majukumu ya kimsingi ya baba ni kufanya nini kwa watoto wake? Ili kuwalinda watoto wake. Hapa Sauli atamuua mtoto wake mwenyewe. Ndio, Hannah? (mwanafunzi anauliza) Je, kila mtu anasikia yuko mbele yangu kwenye simulizi hapa, je, kila mtu anasikia kile alichopendekeza? Sura inayofuata, Sauli atamwacha mfalme wa Waamaleki ambaye Mungu aliwaambia waue, na bado hapa, atamuua mwanawe mwenyewe. Ninachosema ni kwamba, jambo hili lote liko kichwa chini. Kwa hivyo anamuokoia mfalme wa kigeni, lakini atamuua mtoto wake mwenyewe. Hapo zamani za kale, nilikuwa na binti wawili. Nilikuwa ndani ya nyumba na nilikuwa nikiosha vyombo. Nilikuwa baba wa binti wawili wadogo na walikuwa wakicheza malori nyuma ya nyumba. Binti zangu wana malori haya mawili, wanayajaza na mawe na wanayavuta, kuyatupa. Sikufanya jambo la doll, napenda malori bora, lakini hata hivyo. Kwa hivyo wanacheza nyuma. Ninaosha vyombo, na ninatazama nyuma, nikitazama watoto wangu wakicheza kwenye uchafu, walikuwa karibu kutoka hapa hadi kwenye nguzo. Ninapoosha vyombo, mtu huyu anashuka. Kulikuwa na njia ya kutembea chini ya msitu, kulikuwa na misitu pande zote mbili. Kulikuwa na njia ya kutembea chini, na kisha ikashuka pwani. Kulikuwa na pwani kando ya barabara na njiani kutoka kwetu kwa hivyo watu walikuwa wakisafiri juu yake kila wakati. Kwa hivyo ninaosha vyombo na ghafla mtu wake, karibu mtu wa miaka 40, anashuka, ana kifua cha dubu, tumbo kubwa la bia, kwa kweli, ni bora niwe mwangalifu juu ya hilo, anashuka. Kisha nikaona karibu nusu ya njia ghafla, anasimama. Anaanza kuwatazama binti zangu. Sasa nimekaa pale nikifikiria, "sawa, kila mtu anapitia hapa na ni sawa" lakini anasimama na bado ninaosha vyombo, lakini ninamwangalia mtu huyo kama mwewe. Kwa hivyo unawatazama binti zangu kwa nini? Shuka pwani,

endelea kwenda. Na jambo lililofuata, mtu huyo alipanda juu ya reli ya walinzi.

Anapanda juu ya reli na ninamwona akipitia msituni na ninamwona akitambaa juu ya binti zangu msituni. Kuna kitu kilinitoka, sijawahi kupata kitu kama hicho.

Katika shule ya upili, nilicheza mpira wa miguu, nilicheza kila kitu, Mpira wa kikapu, nilicheza, michezo yote. Nimekuwa katika mipangilio ya migogoro, ikiwa unajua ninachomaanisha. Kusema kweli, sijawahi kuipoteza, namaanisha ilikuwa ngumu, mambo yalikuwa yakitokea, lakini sikuwahi kuipoteza kabisa. Ghafla wakati nilikuwa nikiosha vyombo, niliipoteza kabisa. Niliangusha vyombo hivyo na nikaenda kukimbia nje ya mlango wa nyuma. Nilikuwa kabisa, nataka kusema, nilikuwa mwendawazimu, namaanisha ilikuwa jumla, nilishtuka. Ninaenda kukimbia msituni, yule jamaa alitoroka. Sijui alitorokaje, lakini namsifu Mungu alitoroka kwa sababu najua nini kingetokea. Nisingemuua lakini ningevunja kila mbavu pande zote mbili.

Kwa hivyo niliwaita polisi. Unapokuwa katika mji mdogo, ni nini moja ya faida za mji mdogo? Ndio, kwa hivyo niliwaita polisi, kwa hivyo Terry anakuja, labda hapaswi kusema hivi kwenye mkanda, lakini Terry anakuja. Nikasema, Terry, sikuwahi kuwa na hii kutokea katika maisha yangu yote, nilikuwa nje ya udhibiti. Nilikuwa nje ya udhibiti kabisa. Nilikuwa karibu kumuua mtu huyo, Terry."

Niliwaita polisi sasa, nyinyi mngeniweka gereza au kitu kingine, nini kingetokea?

Nilikuwa nje ya udhibiti kabisa. Iliniogopesha, kwa kweli nilikuwa nikitetemeka.

Terry alisema, "Ted tulia tu, mimi ndiye ninayeandika ripoti hiyo. Nitakutunza."

Nyinyi mnasema "hiyo sio haki na mnashtuka hivyo" ni vizuri kuwa na rafiki kama

huyo, alisema "tutakutunza." Karibu siku tatu baadaye, mtu huyo alikuwa, katika

kizazi chetu tuliwaita "flashers," lakini sijui hiyo inamaanisha nini katika kizazi

chako. Jamaa huyu yuko chini ya vichaka na kulikuwa na wasichana wengine

wakipita, na yuko tayari kuwaangaza wasichana hawa. Andy Galvin, ambaye ana

uzito wa takriban 6'4", takriban pauni 260-270, anamwona mtu huyu akijiandaa

kufanya mambo yake. Andy kisha anakimbia anaanza kumfukuza mtu huyu.

Alikuwa yule yule mtu ambaye nilikuwa nimemfukuza. Wakati huu, anamfukuza,

ghafla mchungaji wa kanisa letu yuko kwenye gari linalopita na anamwona Andy,

ambaye ni mshiriki wa kanisa lake, akimfukuza mtu huyu. Mchungaji wa kanisa

anashuka kwenye gari, anatoka nje na kumkabili mtu huyo. Kisha Andy anakaa juu yake. Wakati Andy anakaa juu yako, hauendi popote. Kwa hivyo anakaa juu yake, kisha wakamwita Terry ambaye alikuwa askari. Walikuwa wakimwinda kwa sababu alifanya hivi kuomba miji mingine karibu na kitongoji hicho. Lakini nilifurahi kwamba sikumkamata. Hoja yangu ni hii: ni moja wapo ya majukumu ya ndani ya baba kulinda watoto wake. Je, hiyo ni ndani sana ya mtu hivi kwamba unapoona watoto wako wanatishiwa, wazazi wako wangeshtuka ikiwa kuna mtu yeyote angekuumiza? Baadhi ya wazazi wako wangepitia paa? Ninachosema ni: unaona kile Sauli anafanya? Sauli ndiye baba sasa na baba atamuumiza mtoto wake mwenyewe. Je, unaona jinsi Sauli alivyochanganyikiwa? Ni kinyume kabisa na kila kitu kinachopaswa kuwa kwa baba ambaye anapaswa kumpenda na kumlinda mtoto wake. Sauli alikuwa mjinga mkuu. Nadhani huo ni uthibitisho wangu: Sauli ni mjinga. Sijui nini kingine cha kusema. Sauli ni mjinga anapokuja kwa mwanawe hivyo. Sasa, nini kinatokea? Kejeli hapa, na hivi ndivyo Hana alivyosema hapo awali, Sauli atamuua mwanawe mwenyewe kwa sababu ubinafsi wake umekiukwa, na bado linapokuja suala la Mungu, Mungu alimwamuru amuuu Agagi, mfalme wa Waamaleki, lakini Sauli hatafanya kile ambacho Mungu aliamuru afanye. Kwa hivyo, kwa Sauli, ikiwa unakiuka neno la Sauli, inamaanisha kifo. Ikiwa unakiuka neno la Mungu, hakuna jambo kubwa. Hili ni neno la Mungu, "Kweli, nilimkamata, sikumuua tu," na anatoa visingizio. Kwa hivyo hapa kuna kejeli kubwa.

Kwa hivyo nadhani sura ya 14 na 15 zimeunganishwa kupitia kejeli hii. Neno lake mwenyewe analichukulia kwa uzito sana kwani angemuua mtoto wake. Lakini neno la Mungu, hatafanya hivyo. Kwa hivyo kuna kejeli hii kubwa kati ya sura hizi mbili. Kweli, huyo ni Jonathan. Jonathan ni shujaa, mtu mzuri.

E. Kutotii kwa Sauli na Waamaleki [27:31-31:39]

Sasa Sauli, hii ni sura ya 15. Sura ya 13 na 15 ni wakati Sauli anaifunga na hii ndio wakati Mungu anampata kwenye sura ya 15. Kuna taarifa ya kuvutia kutoka kwa Mungu katika sura ya 15.11 inasema hivi, "Neno la Bwana likamjia Saweli. Nina huzuni kwamba nimemfanya Sauli kuwa mfalme kwa sababu amenigeuka na hajatekeleza maagizo yangu." Mungu anasema, "Nina huzuni." Inamaanisha nini

kwa Mungu kuhuzunika? Mungu anasema, "Nina huzuni kwamba nilimfanya Sauli kuwa mfalme." Je, Mungu ana majuto yoyote? Mungu anasema, "Nina huzuni kwamba nilimfanya Sauli kuwa mfalme." Sasa, sijui, hiyo inamaanisha nini? Sijui hiyo inamaanisha nini haswa lakini inamaanisha tu Mungu anatafakari juu ya hali hii. Ninataka kuleta wazo, kuna huzuni mbinguni? Hapa inasema, Mungu anasema, "Nina huzuni kwamba nilimfanya Sauli kuwa mfalme." Ni taarifa ya kuvutia sana kuhusu kile kinachoendelea mbinguni. Kwa hivyo mimi hurudi kwenye wimbo huo kila wakati. Je, kuna "machozi mbinguni"? Ndio, Eric Clapton alikuwa sahihi, kuna machozi mbinguni. Mungu anasema, "Nina huzuni kwamba nilimfanya Sauli kuwa mfalme." Sasa, nini kinatokea hapa. Mungu anamwambia Sauli aende nje na kuwaangamiza Waamaleki. Kwa nini Mungu alimwambia aende kuwaangamiza Waamaleki? Waamaleki walikuwa wamewafanyia nini Wayahudi? Wakati Wayahudi walipokuwa wakipita jangwani, kulikuwa na watu ambao walikuwa dhaifu, wanyonge nyuma. Kulikuwa na wanyonge ambao walikuwa dhaifu na walikuwa wakijitokeza nyuma na Waamaleki waliwanyenyeza Wayahudi kutoka nyuma na kuwaua wale walionyongeza, wale dhaifu. Kwa hivyo kilichotokea ni kwamba, Mungu alisema kwa sababu Waamaleki walichukua faida ya maskini na waliokandamizwa, Waamaleki wanapaswa kuangamizwa. Anamwambia Sauli basi, "Huu ndio wakati na wewe ndiye utakayefanya hivyo." Kwa hivyo Sauli anaenda na kisha Sauli hafanyi hivyo.

Katika sura ya 15, mstari wa 14, Samweli anapokutana na Sauli, "Bwana akubariki, nilitekeleza maagizo ya Bwana." Kweli, hiyo haikuwa kweli, lakini Samweli alisema, "ni nini hii damu ya kondoo masikioni mwangu?" Mungu alikuambia uwaangamize mbuzi wao, kondoo wao, kila kitu kiliharibiwa, pamoja na mfalme. "Kwa nini nasikia kulia huku kwa kondoo?" Sauli akajibu, "Askari waliwaleta kutoka kwa Waamaleki, waliwaokoa kondoo na ng'ombe bora zaidi." Kwa nini waliacha bora zaidi? Kuwatoa dhabihu kwa Bwana. Kwa hivyo anatoa ufuniko huu wa uchamungu, lakini Mungu alisema wawaangamize. Anasema, "O, hapana, tuliokoa bora zaidi ili tuweze kuwatoa dhabihu kwa Bwana." Samweli ameganda kwa sababu Sauli anatumia aina hii ya kuficha uchamungu ili "kuzitoa dhabihu kwa Bwana, Mungu wako huko Gilgali." Samweli akajibu, "je, Bwana

anafurahia sadaka za kuteketezwa na dhabihu kama vile kutii sauti ya Bwana?"

Sauti ya kawaida? [Ni aya yetu ya kumbukumbu]. Huo ndio muktadha wa kifungu hicho. Je, Bwana anafurahia dhabihu? Sauli alikuwa akisema, tuliokoa kondoo bora kwa dhabihu. Lakini Mungu anasema, hataki dhabihu zako, "kutii ni bora kuliko dhabihu, kusikiliza ni bora kuliko mafuta ya kondoo dume. Kwa maana uasi ni kama dhambi ya uaguzi, kiburi, kama uovu wa ibada ya sanamu. Kwa sababu umelikataa neno la Bwana, amekukataa kama mfalme." Katika sura ya 15 sasa, Sauli anajua imekwisha. Mungu amemkataa. Kwa hivyo Mungu amemkataa na kisha Mungu anamfuata mwanadamu baada ya moyo wake mwenyewe hapa. Maadamu moyo wako uko sawa, haijalishi unafanya nini, hiyo ni kweli? La. Sauli akasema, "Moyo wangu uko sawa, na nilikuwa naenda kutoa hii kwa Mungu." Mungu anasema, "Hapana, ulichofanya kilikuwa kibaya." Unachofanya ni muhimu, sio tu kile moyo wako unasema. Kweli, moyo wangu ulikuwa sawa. Haijalishi wakati mwingine ikiwa "moyo wako" uko sawa au la, ni kile unachofanya, pamoja na moyo wako. Sio moja au nyingine, ni zote mbili / na. Lazima uwe na haki zote mbili. Unachofanya lazima kiwe sawa pamoja na nia ya moyo wako.

F. Mungu na mabadiliko [31:40-32:54]

Tamaa ya Mungu chini katika mstari wa 22, ni "kutii ni bora kuliko dhabihu," ndivyo tulivyoangalia tu." Sasa, kinachovutia chini katika sura ya 15 mstari wa 29, hapa kuna aya nzuri, "kwa maana yeye aliye utukufu wa Israeli haonga uwongo wala kubadili mawazo yake. Kwa maana yeye si mtu kwamba anapaswa kubadili mawazo yake." Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka, subiri kidogo, je, hukusema tu Mungu anaweza kubadili mawazo yake? Hii inafanyaje kazi? Nadhani ninarudi kwenye jambo hilo, je, Mungu anaweza kubadilisha tabia yake, tabia yake ni thabiti? Tabia yake haibadilika. Mungu anapotoa neno lake, je, Mungu anatumiza neno lake? Mungu ni mtunza ahadi. Je, Mungu anaweza kusema mambo katika siku zijazo ambayo hayatokei kamwe? Je, Mungu anaweza kubadili mawazo yake, nitawaangamiza, Musa anaomba, na kisha Mungu awaokole. Kwa hivyo kuwa mwangalifu. Haimaanishi kuwa Mungu hawezi kufikiria. Kwa njia, kufikiria kunamaanisha mabadiliko? Mungu anafikiria, kwa hivyo kuwa mwangalifu. Ni tabia yake ambayo haibadiliki, neno lake

halibadilika, lakini lazima uwe mwangalifu juu ya kuchora ramani hiyo kuwa ulimwengu wote.

G. Daudi ametiwa mafuta [32:55-34:27]

Sasa hatimaye tunaingia kwa Daudi. Kwa hivyo hapa anakuja Daudi sasa, Sauli inasemekana kuwa historia, katika 1 Samweli 15. Sauli anashuka, na sasa tunajua kwamba kutakuwa na mtu mpya. Lakini nini kinatokea katika sura ya 16? Mstari wa kwanza katika sura ya 16 una shida. "Bwana akamwambia Samweli, utamwomboleza Sauli hadi lini, kwa kuwa nimemkataa kuwa mfalme wa Israeli? Jaza pembe yako na mafuta." Sasa nabii anapojaza pembe yake na mafuta, anafanya nini na mafuta? Yeye huwapaka watu mafuta na ni nani anayemtia mafuta mara nyingi sana? Mfalme. Kwa hivyo ana pembe ya mafuta, atapaka mafuta. Atamtia mafuta mfalme anayefuata. Kwa hiyo anasema, "Jaza pembe yako na mafuta [mafuta], na uendelee na safari yako. Ninakupeleka kwa Yese wa Bethlehemu." Kwa hivyo Daudi atatoka mji wa Bethlehemu. Bet-lehemu, *Beth* inamaanisha "nyumba ya," *Lehem* inamaanisha "mkate." Kwa hivyo Bethlehemu inamaanisha "nyumba ya mkate." Hapa ndipo nyumba ya Daudi ilikuwa na ni nani mtu mwingine maarufu kutoka Bethlehemu? Yesu atazaliwa huko. Ni mji wa Daudi ambapo David alizaliwa pia. "Ninakutuma kwa Yese Bethlehemu, nimemchagua mmoja wa wanawe kuwa mfalme." Kisha Samweli anasema, "Ninawezaje kwenda? Sauli atasikia juu yake na kuniua." Bwana akasema, "chukua ndama pamoja nawe, na useme, 'Nimekuja kumtolea Bwana,' na umwalike Yese kwenye dhabihu."

H. Mungu na udanganyifu wa Sauli [34:28-37:48]

Je, ndama huyo alichukuliwa kwa makusudi ili kumdanganya Sauli? Ana pembe ya mafuta, kwa nini anashuka Bethlehemu? Atamtia mafuta mfalme anayefuata. Mungu anasema chukua ndama na umwambie Sauli unashuka kwenda kutoa dhabihu. Je, ndama huyo amekusudiwa kumdanganya Sauli ili Sauli asimue Saweli. Kwa njia, Sauli angemuua Samweli? Je, Sauli angemuua mwanawe mwenyewe? Baadaye, Sauli angejaribu kumuua Daudi mara kwa mara? Kwa hivyo Sauli angemuua Samweli? Kwa kweli angekuwa. Mungu anasema chukua ndama. Sasa hadithi hii inapaswa kukukumbusha hadithi zingine mbili ambazo tayari

tumekuwa nazo katika Agano la Kale. Nani anahusika hapa? Ni nani anayeanzisha udanganyifu huu, je, Mungu mwenyewe anauanzisha? Anasema, chukua ndama. Mwambie unashuka huko kwa dhabihu. Kwa hivyo Mungu anahusika na mipango katika hii. Sasa, hadithi zingine mbili zilikuwa wapi ambapo hii imetokea? Tumeona hii mara mbili hapo awali, kuna mtu yeyote anayekumbuka hilo? Ndio, unakumbuka wakunga wa Kiebrania katika Kutoka sura za mwanzo? "Wanawake wote wa Kiyahudi wana watoto kabla hatujafika huko kwa sababu sio kama wanawake wa Misri, wanapopata watoto wao." Kwa hivyo wakunga wa Kiebrania walidanganya kufunika hilo. Kwa njia, je, Mungu aliwaruhusu wakunga wa Kiebrania kutoka na Wayahudi na kuwa sehemu ya Israeli? Ndiyo. Kuna mtu yeyote anayekumbuka hadithi nyingine ambapo kulikuwa na udanganyifu uliotumiwa na Mungu aliidhinisha? Ndiyo, Rahabu kahaba. Watu wa mfalme wanakuja na anasema, "Ewe walikuwa hapa lakini waliondoka, walienda njia hiyo. Afadhali uende haraka ili kuwakamata." Alikuwa akiwaficha juu ya paa, na Rahabu alikubaliwa katika Israeli. Je, unakumbuka gumzo jekundu na dirisha ambalo Rahaba na familia yake waliokolewa? Kwa kweli, Rahabu anaonekana katika nasaba ya nani, kwa njia? Rahabu, kahaba, yuko katika nasaba ya Yesu Kristo (Mat.1). Kwa hivyo kile nilichotaribu kupendekeza hapo awali kilikuwa na aina hii ya udanganyifu ili kuiondoa katika kitengo cha uovu, na kuiweka katika neno la ujanja. Unaposhughulika na uovu, ni lazima uwe mwerevu? Acha niiweke kwa njia tofauti. Neno la Kiebrania la ujanja ni neno *Arum*, *Arum* pia inatafsiriwa, "hekima." Kwa hivyo neno ambalo limetafsiriwa, kulingana na tafsiri, wakati mwingine hutafsiriwa "mjanja" na kwa kweli neno katika Mithali na maeneo mengine linatafsiriwa "hekima." Unaposhughulika na uovu, lazima uwe na hekima, lazima uwe mwerevu? Kwa njia, hii sio mimi tu nikitengeneza hii, Yesu anasema, "kuwa na hekima, au wajanja, kama nyoka na wasio na madhara kama njiwa"—"wasio na hatia kama njiwa." Kwa hivyo "kuwa na hekima kama nyoka na wasio na madhara kama njiwa." Nadhani ulichonacho hapa ni kwamba Mungu anakuwa mwerevu kwa sababu alijua Sauli angemuua Saweli. Kwa hivyo anasema, "Sawa, tunapaswa kumshinda," na walifanya hivyo. Watu wengine huinama kutoka kwa sura, sidhani kama ni suala

kubwa. Kusema uwongo ili kuokoa maisha katika vita au muktadha mbaya ni sawa.

I. Upako wa Daudi [37:49-39:51]

Samweli anamtia mafuta mtoto wa Yese, na Yese anamtoa nani, lakini mzaliwa wake wa kwanza. "Huyu hapa mzaliwa wangu wa kwanza." Mungu anasema, "Hapana, sitaki mzaliwa wake wa kwanza." Mzaliwa wake wa pili, mzaliwa wake wa tatu, anawatoa wanawe wote na mwishowe ni, "Hei, sina wana zaidi," na anasema, "O, ndio, kuna kijana, lakini yeye ni mtoto wa familia, anachunga kondoo, mlete." Lakini Bwana alimwambia Samweli, sura ya 16 mstari wa 7, "usizingatie sura yake wala urefu wake." Sasa kwa upande wa Sauli, je, walizingatia urefu wake? "Usifikirie sura yake au urefu wake, kwa maana nimemkataa. Bwana haangalii vitu ambavyo mwanadamu anaangalia. Mwanadamu anaangalia sura ya nje, lakini Mungu anaangalia moyo." Sio mzaha, nilisikia mtu akichukua kifungu hiki mara moja, na kuwaambia wanawake wachanga hivi, "mwanadamu anaangalia sura ya nje, lakini Mungu anaangalia moyo, lakini mwanadamu anaangalia sura ya nje, kwa hivyo mpenzi, ni bora uangalie." Mimi ni mbaya sana. Nilisikia mtu akisema hivyo. Nilikaribia kupiga kelele. Je, hiyo ni kinyume kabisa na kila kitu ambacho aya hii inamaanisha. Je, hoja nzima ya aya ni kinyume cha hiyo? Je, Mungu anajali moyo? Je, watu huchukua Biblia na kupotosha Biblia? Na hii ni moja wapo ya kesi hizo, sitaisahau kamwe, ilikuwa moja ya mambo ya kijinga ambayo siwezi kuamini nilisikia hii, kwa sababu hoja ya kifungu hiki ni "Mungu anaangalia moyo." Swali, je, hiyo inatupa kidokezo kuhusu Daudi? Je, Daudi atakuwa mtu anayefuata moyo wa Mungu mwenyewe? Daudi atakuwa mtu baada ya moyo wa Mungu mwenyewe. Kwa njia, hiyo inamaanisha kuwa David ni mkamilifu? Je, David atakuwa na matatizo yake? Atakuwa na shida zake pia, lakini tambua kuwa yeye ni mtu anayefuata moyo wa Mungu mwenyewe. Kwa hivyo hiyo inamweka David basi. Tunajua moyo wake.

J. Sauli na roho mbaya kutoka kwa Bwana [39:52-45:41]

Sasa kile kinachotokea katika sura ya 16 mstari wa 13, inasema, "basi Samweli akachukua pembe ya mafuta [mafuta ya mizeituni], akamtia mafuta [Daudi], mbele ya ndugu zake. Tangu siku hiyo na kuendelea, Roho wa Bwana akamjia Daudi kwa nguvu." Unapata ushirika huu wa upako na mafuta na Roho wa Mungu anayekuja

juu ya Daudi. Unaona kwamba upako huu kwa mafuta na kuja kwa Roho kunamwagika juu ya Daudi. Je, kuna mtu yeyote anayewahi kuzungumza juu ya kupakwa mafuta na Roho? Katika kupakwa mafuta na Roho, mafuta hayo yanawakilisha Roho wa Mungu na kupakwa mafuta. Wakati Daudi anatiwa mafuta kuwa mfalme, Roho wa Mungu anamjia Daudi. Lakini basi mstari unaofuata unasema, "sasa Roho wa Bwana alikuwa amemwacha Sauli na roho mbaya kutoka kwa Bwana ikamtesa." Wakati Sauli alipopoteza Roho wa Mungu, je, alipoteza wokovu wake? Roho hutoka Sauli. Je, anapoteza wokovu wake kwa sababu Roho hayuko pamoja naye tena. Je, Mungu huwasumbua pepo wabaya juu ya watu? Inasema "roho mbaya kutoka kwa Bwana ikaja na kumtesa Sauli." Je, Mungu anawalazimisha pepo wabaya juu ya watu? Sasa nataka ufikirie juu ya hii kwanza kabisa. Katika Agano la Kale hadi sasa, umeona pepo wengi wakikimbia? Sasa, kwa njia, unaingia kwenye Agano Jipya, Yesu na mapepo, una mengi ya hayo? Katika Agano Jipya, una Yesu na mapepo, kila wakati. Katika Agano la Kale, mmesoma mengi ya hayo? Tumeona mapepo? Katika na pamoja na Mwanzo, Ibrahimu, Isaka, Yakobo, na Yusufu, uliona pepo wowote? Musa, mapepo? Joshua, mapepo? Waamuzi, mapepo? Unafanya kazi kupitia hii. Hakuna shughuli nyingi za pepo. Je, hii ni msembo wa pepo waugonvu wa Mungu juu ya watu? Je, hiyo ni nje ya muktadha wa Agano la Kale? Ni kweli. Shida ni nini, roho mbaya ilimjia Sauli. Je, neno "roho" linamaanisha mambo tofauti? Kwa kweli hata kwa Kiingereza neno "roho" linamaanisha vitu tofauti kwa Kiingereza? Unasema, "shule hiyo ina roho." Unamaanisha kwamba shule ina Roho Mtakatifu? Labda hiyo ni kweli katika Chuo cha Gordon. Kwa kweli huo ulikuwa ujinga sana. Acha nirudi nyuma, samahani nilisema hivyo, hiyo haikuwa sawa. Ninachosema ni, "shule ina roho," ulimaanisha nini? Wana shauku, sivyo? Wana roho. Je, hata tunatumia neno "roho" kwa mambo mengine? Mtu fulani alikuwa na sherehe na mtu alileta roho huko. Tunazungumza juu ya roho kama pombe. Je, tutawahi kusema mtu yuko chini ya roho leo? Tungemaanisha nini? Roho yao iko chini. Je, mtu huyo ana huzuni? Tutatumia hiyo? Neno la Kiebrania *Ruach* inaweza kutumika kwa mambo mengi mengi ikiwa ni pamoja na upepo na pumzi, lakini pia inaweza kutumika kwa aina mbalimbali za roho. Acha nisome muktadha huu

wote. Sidhani kama hii ni Mungu kulazimisha pepo juu ya Sauli. Nadhani mengine haya yataelezea hili. Mtumishi wa Sauli akamwambia, "Tazama roho mbaya kutoka kwa Mungu anakutesa." Sasa, ni nini suluhisho la tatizo hili la roho mbaya? "Bwana wetu awaamuru watumishi wake hapa watafute mtu anayeweza kupiga kinubi." Sasa kuna mpango gani wa kucheza kinubi? Mapepo hawapendi muziki wa kinubi, inawakumbusha mbinguni na wanashtuka? Wanasema, "Lazima niwe na muziki wangu unaoitwa, muziki wa metali nzito," au "Lazima niwe nao," ni muziki gani wa pepo, wanajisikia vizuri nao? Rap na muziki mwingine kama huo au chochote mnachotumia. Lakini, kwa kweli, ikiwa unacheza muziki wa nchi, inawatia wazimu. Kwa hivyo muziki wa kinubi... Je, hiyo ndiyo kweli inayosemwa hapa? La.

Lakini angalia hili, wakati roho mbaya inapokuja juu yake, basi tafuta mtu anayeweza kucheza kinubi. Ninakuuliza, ni wangapi kati yenu, wakati mko chini, husikiliza muziki? Hiyo ndio inayotokea hapa. Sauli yuko chini katika roho, kwa nini yuko chini katika roho? Kwa sababu Roho wa Mungu yuko mbali naye na anatambua kuwa hatakuwa mfalme tena. Anapoteza nguvu kama mfalme na ameshuka moyo juu yake. Kwa hivyo ana huzuni na wakati ameshuka moyo nini hutokea? Wanatoa wito kwa mwanamuziki kuja kumfanya ajisikie vizuri, kwa hivyo nadhani ndivyo ilivyo. Sio roho mbaya [mapepo] kama vile yeye ni huzuni. Unyogovu huu unatoka kwa Bwana. (Mwanafunzi anauliza swali) Nilipokuwa nikiisoma, inanifanya nifikirie juu ya Ayubu na jinsi Mungu alivyomruhusu shetani kumgusa. Kwa hivyo ilinifanya nifikirie sio lazima kutoka kwa Mungu, lakini roho mbaya ambayo Mungu aliruhusu kuja kwake. Jibu la Hildebrandt: Kwa hivyo kila mtu aone, aliruka ndani ya Ayubu 1 na 2 ambapo shetani anapanda na kushuka. Je, hiyo inawezekana? Je, hiyo ni nadra sana katika Agano la Kale ingawa? Namaanisha nje ya Ayubu, ni nadra sana. Pamoja na jambo la muziki, ninahusisha muziki ninaposema yuko chini ya roho kwa sababu Mungu ameondoa ufalme na ameshuka moyo, na kwa hivyo anapata mchezaji kinubi. Nani atacheza kinubi kwa njia? Daudi. Je, Daudi ataandika Zaburi nyingi basi? Yeye ni mwanamuziki. Kwa hivyo utamwona mengi ya Daudi katika Zaburi. Lakini huo ni uhusiano wa kuvutia na Ayubu 1 na 2. Sasa, je, Mungu hutuma pepo wabaya juu ya watu? Tulichojaribu kusema ni, hapana, hii ni kama unyogovu na

muziki ukiinua roho yake. Kwa hivyo ndivyo inavyotokea hapa.

K. Roho wa Mungu katika Agano la Kale [45:42-46:23]

Je, watu katika Agano la Kale walikuwa na uhusiano na Roho wa Mungu? Roho alikuwa juu ya Sauli na Roho akamwacha. Je, hiyo ilikuwa roho ya wokovu au hiyo ilikuwa roho ya ufalme? Ilikuwa Roho akija juu ya mtu huyo, akimtia mafuta mtu huyo kwa majaliwa ya ufalme. Kwa hivyo inapomwacha Sauli, inamaanisha ufalme unamwacha Sauli na ufalme unaendelea kwa Daudi. Roho anampa Daudi zawadi atakazohitaji kwa ufalme. Kwa hivyo sio wokovu kama utoaji wa Roho Mtakatifu kama vile ungekuwa katika Agano Jipya. Lakini Roho wa Mungu alikuwa akifanya kazi sana katika Agano la Kale. Hapa kuna mfano halisi na kuna wengine wengi.

Ushindi wa kwanza wa L. David kama kiongozi mpya [46:24-58:02]

David ana uhusiano gani nayo? Sasa amekuwa mfalme, ni jambo gani la kwanza anapaswa kufanya? Lazima ashinde ushindi. Hadithi ya Daudi na Goliathi ni ushindi wa kwanza wa Daudi. Anapakwa mafuta katika sura ya 16, na sura ya 17 ni nini? Daudi na Goliathi. Kwa hivyo inafuata. Daudi ndiye mfalme aliyetiwa mafuta, halafu kuna Daudi na Goliathi katika sura ya 17 inayofuata mara moja. Nataka tu kuleta ramani hii. Kwanza kabisa, Yerusalemu na Bethlehemu. Daudi atatoka Bethlehemu. Goliathi anatoka wapi? Goliathi wa Gathi. Wafilisti watatoka hapa, Gathi, na watapanda hapa. Goliathi na wavulana wake watapanda hapa, wakipita Azeka, hadi bonde la Ela. Bonde hili la Ela lipo hadi leo. Je, Wayahudi wako kwenye tambarare au Wayahudi wamejificha milimani? Wayahudi hujificha milimani kwa sababu Wafilisti wana magari. Kwa hivyo Wafilisti watapanda kwenye bonde, na Wayahudi watajificha milimani. Kisha Goliathi atatoka nje na kuwadhihaki Wayahudi. Wayahudi wako milimani. Goliathi anatoka na kuwapa changamoto ya kushuka na kupigana nao. David atatoka nje na atapigwa kombeo. Atachukua mawe matano. Kwa nini Daudi alichukua mawe matano, badala ya moja tu? Sawa sasa, alisema kwa uso ulionyooka, lakini kwa kweli ni utani niliosikia. Daudi alichukua mawe matano, kwa sababu alisikia kwamba Goliathi alikuwa na kaka wanne. Huo ni utani, sawa? Unapaswa kutabasamu. Kwa kweli yeye ni bora katika kusema utani

kuliko mimi. Anachukua mawe matano, hatujui ni kwanini alichukua mawe matano. Kwa njia, ikiwa utawahi kwenda Israeli na Dk. Elaine Philips na mumewe Dk. Perry Philips, utaenda kwenye bonde la Elah, na kwa kweli utavuka kijito na unaweza kuchukua mawe matano kutoka kwenye kijito. Ninaposema mkondo, mkondo ni upana gani? Mkondo huu una upana wa futi 4, unatembea tu kuvuka. Kwa hivyo David anatoka na hii, hebu tuende kwenye ushindi wa Daudi hapa.

David anatoka nje, na David anashuka, anatakiwa kuwaletea ndugu zake chakula. Ndugu zake wako vitani na David anashuka na chakula, kutoka nyumbani, kuwalisha. Je, unawahi kutuma askari chakula kula? Je, umewahi kula mgao wa k? Je, wanajeshi wanahitaji chakula? Ndio, wakati mwingine niulize juu ya mwanangu na kile walichofanya kwa chakula. Daudi alimuuliza yule mtu aliyesimama karibu, "Ni nini kingefanywa kwa mtu anayemuua Mfilisti huyu na kuondoa aibu hii kutoka kwa Israeli? Ni nani huyu Mfilisti asiyetahiriwa hata akadharau majeshi ya Mungu aliye hai?" Huyu ni mtoto wa miaka 16 anayezungumza. Goliathi - mkubwa, aina ya Shack ya tabia. David ni mtoto wa miaka 16, mtoto mdogo. "Wanamrudia, ... Eliabu, kaka mkubwa wa Daudi, alipomwona Daudi akiongea na mtu huyo, alikasirika sana na kumuuliza, 'Kwa nini umeshuka hapa, na uliwaachia kondoo wachache na nani.'" Kwa nini usirudi kwa kondoo, David na kuwatunza jangwani? Eliabu, kaka yake mkubwa anasema hivi, "Ninajua jinsi ulivyo na kiburi na jinsi moyo wako ulivyo mwovu. Umeshuka tu kutazama vita." Je, watoto wadogo wanapenda kutazama vita? Je, watoto wakubwa wanapaswa kupigana vita, wanaogopa kufa na wanaweza kufa. Mtoto mdogo anashuka kutazama vita. Angalia anamshutumu Daudi kwa kujivuna. Je, Daudi ana majivuno? Je, maneno yake ni ya ujasiri sana na sana usoni mwako? Lakini je, ana majivuno? Ninataka kupendekeza yeye sio. Kaka yake mkubwa hajui moyo wa David. Imani ya Daudi iko kwa Bwana, sio yeye mwenyewe. Kwa hivyo Daudi anatoka au angalau ndugu yake anamshtaki kwa kujivuna, lakini Daudi anamtegemea Bwana. Kwa upande mwingine, Sauli mwanzoni alionekana mnyenyekevu? Lakini Sauli alikuwa mnyenyekevu kweli? Hapana, Sauli hakuwa na usalama. Kwa hivyo ninachosema ni kwamba, inawezekana kwa mtu kuonekana kama mnyenyekevu lakini asiwe mnyenyekevu? Je, inawezekana kwa mtu kuonekana kama

anajivunia na asijivunie? Kwa maneno mengine, tunaweza kuhukumu moyo wa mtu mwingine? Wanaweza kujitokeza kama wenye kiburi lakini hawawezi kuwa.

David hapa anatoka na kauli hizi za kiburi sana. Unakumbuka kilichotokea?

Anamwendea Sauli, na Sauli anasema, "Hei, vaa silaha zangu." David anavaa silaha lakini yeye ni mtoto mdogo. "Siwezi kupigana katika koti hili la flak, lina uzito wa pauni 60, sitafanya hivyo." Kwa hiyo anaivua na kumwambia Sauli, "Niliua simba, nilimuua dubu waliposhambulia kondoo wangu, nami nitamua Mfilisti pia." Kwa njia, kuua simba na dubu, ni jambo kubwa sana? Bila 30-06 au kitu kama hicho, je, hilo ni jambo kubwa sana? Hilo ni jambo kubwa. Kwa hivyo David anatoka nje. Sasa anatoka nje, lakini anatokaje? Anatoka bila silaha, na kombeo na mawe, dhidi ya jitu hili. Kwa kweli jitu katika sura ya 17 mstari wa 41, anaingiliana na Daudi. Wakati huo huo, Mfilisti anatoka na mbeba ngao, kwa hivyo ana yule mtu aliyebeba ngao yake, "mbele yake aliendelea kumkaribia Daudi. Alimtazama David na kuona kwamba alikuwa mvulana tu." Kwa hivyo hapa una mtu huyu mkubwa mkubwa anayetoka na wanamtuma mvulana kupigana naye? Unapokuwa shujaa, unataka mpinzani anayestahili? Ndiyo. Mwanangu amezungumza nami mara kwa mara kuhusu hili. Alipokuwa Iraq, moja ya sababu alizochukia kuwa Iraq ni kwamba alisema hakukuwa na wapinzani wanaostahili. Watu walikuwa whimpish; Hakukuwa na chochote kwao. Alipofika Afghanistan, walikuwa na wapiganaji wanaostahili huko? Ndiyo, kweli. Huko Afghanistan, wana wapiganaji huko. Hata hivyo, anamtazama David na kusema, "Walimtuma mtoto kupigana nami?" "Alikuwa mvulana tu, mwekundu na mzuri, na alimdharau, na akamwambia Daudi, 'je, mimi ni mbwa, kwamba utoke,'" mtoto mdogo mwenye vijiti na mawe, utavunja mifupa yangu? Jitu hili limepigwa sakafu tu, na "Mfilisti alimlaani Daudi kwa miungu yake, anasema, 'njoo hapa, nami nitampa ndege wa angani na wanyama wa mwituni nyama yako.'" Mtu mkubwa anazungumza na David. Kwa njia, hii ni hadithi nzuri ya kuwaambia watoto? Kwa nini hadithi hii inafanya kazi vizuri na watoto? Je, watoto ni watu wadogo walio na majitu karibu nao? Hapana, niko mzito. Je, umewahi kuona filamu hiyo, "Big"? Lakini hata hivyo, ni kama ilivyo, watoto wadogo na miili mikubwa inayowazunguka. Kwa hivyo kwa watoto wadogo, ni hadithi nzuri. Sasa Daudi atamjibu Mfilisti,

huyu hapa Daudi sasa, huyu mtu mkubwa amemaliza kupiga kelele, sasa Daudi alimwambia yule Mfilisti: "Wewe unakuja kuniponga kwa upanga na mkuki na mkuki lakini mimi ninakuja juu yako kwa jina la Bwana Mwenyezi, Mungu wa majeshi ya Israeli, ambaye umemkaidi. Leo Bwana atakukabidhi kwangu, nami nitakupiga na kukukata kichwa." Hayo ni maneno yenye nguvu sana, na "leo nitatoa mzoga wa Wafilisti," anaendelea "ulimwengu wote utajua kuna Mungu katika Israeli."

Mwanadada huyo anasogea karibu na David anafanya nini? Anatoa kombeo lake, na kumpiga kwenye paji la uso, na kumshusha. Sasa ikiwa jiwe kwenye paji la uso wake lilimuua au la, lilimshusha. David basi anafanya nini? Anapanda, kwa njia, Je, Myahudi alikuwa na panga? Je, unatambua kwamba Wafilisti walikuwa na ukiritimba wa uzalishaji wa chuma? Kwa hivyo silaha zilitengenezwa na Wafilisti, Wayahudi walikuwa na ukosefu wa ujuzi wa chuma na metallurgiska. Kwa hivyo Daudi anachukua upanga wa Goliathi mwenyewe na kukata kichwa chake. Sasa, kuna mpango gani? Hii itasikika kuwa ya kushangaza sana, lakini huu ndio ukweli. Wanaakiolojia wamepata kichwa kikubwa, kichwa tu, na jiwe ambalo lilipasua fuvu na kugawanya fuvu. Huu ndio ukweli wa uaminifu, sifanyi hii. Jiwe, kituo kilichokufa kwenye paji la uso wa mtu huyo, na kilipasua fuvu lake la kichwa na kwa kweli wamelipata. Sina hakika tarehe halisi ya hii ni nini, lakini walipata kichwa tu, kichwa kikubwa sana na jiwe, katikati ya kulia kichwani. Sasa, unasema, Hildebrandt, hausemi huyo ndiye Goliathi waliyempata? La la. Ninarudi nyuma kutoka kwa hilo. Haifurahishi kwamba walipata mvulana aliye na fuvu la kichwa lililopasuka, wakavunja fuvu lake na jiwe na kwa kweli walipata moja kiakiolojia. Sisemi huyu ni Goliathi. Je, hiyo itakuwa bubumbavu kusema ni Goliathi? Hiyo itakuwa bubumbavu sana kusema ni Goliathi. Sasa, ninachosema ni kwamba unaweza kuona watu walio na risasi za kombeo waliwaangusha watu wakubwa na mawe wakipasua fuvu zao. Hii inavutia, inavutia kabisa, walipata mtu kama huyo, sisemi ni Goliathi ingawa, kwa hivyo lazima urudi nyuma. Hana? (mwanafunzi anauliza) Ndio, lazima uwe mwangalifu, ndio kuna mjadala juu ya takwimu. Takwimu katika Maandiko hapa ni kwamba ana urefu wa futi 9 au kitu kama hicho. Namaanisha hata Shack sio mrefu sana. Kile ambacho watu wengi wanafikiria ni kile kinachopima ni yeye na kipande

chake cha kichwa na vifaa vyake vyote vya kijeshi, ambavyo vinaweza kuwa vimepanda juu kuliko hapo. Lakini nataka kusema kwamba mtu huyu ni mkubwa. Labda ni juu ya mavazi yake ya kichwa ambayo walikuwa wakipima. Katika LXX ana futi 6 na inchi 9. Kwa hivyo hasira ya haki ya Daudi na wivu wa ndugu huyo zinamshtaki kwa nia mbaya kwamba alitaka tu kuona vita. Kisha tunasoma tu hadithi ya jitu lililotoka na David akimshusha jitu hilo kwa kombeo, na kung'oa kichwa chake. Kwa njia, je, upanga huo utakuwa maalum kwa Daudi? Daudi alimuua Goliathi, na baadaye Daudi atarudi kwenye upanga huo. Tutaona hilo likitokea hivi karibuni hapa. Kwa hivyo, nini kinatokea? David anashinda vita, wanawake daima husababisha shida. Kwa hivyo wanatoka kuimba wimbo wa ushindi. Wimbo wa ushindi waliokuwa wakiimba ni sura ya 18 mstari wa 7: "Sauli amewaua maelfu, na Daudi wake" nini? "Makumi ya maelfu." Sauli anasikia hivyo na nini kinatokea kwa Sauli? "Sauli anaua maelfu na Daudi ni makumi ya maelfu." Sauli anamwonea wivu Daudi. Je, wivu husababisha mauaji? Nadhani nimewaambia nyinyi nimefundisha katika gereza lenye ulinzi mkali kwa miaka 10. Kuna mvulana anayeitwa Brian huko, ambaye kimsingi alikuwa na umri wa miaka 19 na msichana wake alikimbia na mtu mwingine. Kijana huyo alifanya nini? Kijana huyo alikuwa na wivu kwa mtu huyu, alipata bunduki na kumpiga, akamuua. Alitumia miaka 25, nadhani ilikuwa miaka gerezani. Yuko nje sasa, kwa kweli yeye ni mtu mzuri anayeamini, mtu wa baruti kweli. Lakini je, wivu husababisha watu kuua watu? Kwa hivyo Sauli anamwonea wivu Daudi kwa sababu "Sauli ameua maelfu yake, na Daudi makumi ya maelfu yake." Sauli anapata wivu, na wimbo huo unamsukuma ndizi za Sauli na anamfuata David.

Majaribio ya M. Sauli kumuua Daudi [58:03-62:27]

Sasa hivi ndivyo kiongozi wa zamani atakavyoshuka sasa. Sauli anajaribu kumuua Daudi. Atajaribu kumuua David kwa njia kadhaa. Njia ya kwanza, anajaribu ni kupitia binti yake Michal. Nyinyi mnetamkaje jina lake? Sijui jinsi inavyotamkwa kwa Kiingereza kwa hivyo nitasema tu Michal, kama Kiebrania, *Mikali*. Walikuwa na wimbo, Michal [Michal, mrembo wangu] hata hivyo. Kwa hivyo binti ya Sauli Mikali alikuwa akimpenda Daudi. Jambo zuri. Sauli alipoambiwa kuhusu hilo,

ilimpendeza, akasema, "Nitampa yeye," alifikiria, "ili awe mtego kwake." Atatumia upendo wa binti yake kwa Daudi kumuua Daudi. Je, mtu huyu ni mwovu?

Kwa hivyo anafanya nini? David anakuja na kugundua kuwa ni jambo kubwa, unapooa binti ya mfalme. Una nini wakati wa kuoa? Wavulana wote wanajua hii, lazima uwe na kitu kimoja. Wakati mvulana anaolewa, lazima awe na pesa za kuoa mtu. Lazima uwe na mahari ya kulipa. Kwa hivyo Daudi anakuja, David ni mtu maskini, na kwa hivyo kwa maneno ya Simoni na Garfunkel, pia katika sura ya 18 mstari wa 23, walirudia maneno haya. Daudi alisema, "unafikiri hilo ni jambo dogo kuwa mkwe wa mfalme. ' Mimi ni mvulana maskini tu na hadithi yangu haiambiwi mara chache,'" na anaenda. Samahani, hiyo ilifafanuliwa kutoka kwa Simon na Garfunkel. Akasema, "Mimi ni mtu maskini tu na sijulikani sana," na Daudi anasema, "Sina pesa yoyote ya kumlipa mfalme huyu, ninawezaje kupata mahari ya mfalme kwa binti ya mfalme?" Mfalme anasema, "Hakuna shida Daudi, nitaitunza. Nataka tu govi 100 la Wafilisti." Kwa hivyo David anatoka nje, anaweka ndoo ndogo na kengele kidogo, na anasema, "michango, michango! Govi la Wafilisti, govi la Wafilisti!" Na Wafilisti wanakuja na kutoa govi hizi zote, na Daudi anarudi. Ah, hapana. Unasema, "Hildebrandt, hiyo ni mbaya sana." Nilipata mawazo haya, sijui. Nilizaliwa hivi. Sasa, Sauli anajua, ni ipi njia pekee ambayo Daudi ataweza kupata govi la Wafilisti? Kuna njia moja tu ambayo ataweza kupata hiyo. Atalazimika kufanya nini? Atalazimika kumuua Mfilisti. Lazima aje na govi mia moja la Wafilisti, hiyo inamaanisha kwamba Daudi anaenda kinyume na watu 100? Je, hilo ni tatizo? Je, mmoja wa watu hao atamtoa nje? Hivyo ndivyo Sauli anahesabu kutoka kwa Wafilisti 100. Daudi anafanya nini? David anarudi na sio mia, lakini anarudi na 200. Je, hii ni mbaya kweli? Sasa mtu, nasahau, ilikuwa miaka michache iliyopita, mwanafunzi alikaa safu ya nyuma, wakati mwingi mtoto aliruka darasa, hakujua chochote juu ya kile kilichoendelea katika kozi hiyo na anaingia na kusema, "Daudi aliwaua Wafilisti hivyo, hiyo ni mbaya, aliwaua tu na kutupa govi zao, Biblia ni mbaya kwa Daudi kufanya hivi...." Swali, je, kila kitu cha Daudi kinaidhinishwa na Mungu? Je, David alifanya rundo zima la mambo, hayo yalikuwa mazuri na baadhi ya mambo ambayo yalikuwa mabaya? Je, wako vitani na Wafilisti? Wako vitani na

Wafilisti, kwa hivyo sijui ni kiasi gani tunahitaji kuhalalisha. Ni kile kilichotokea, ndivyo mfalme alihitaji, ndivyo Daudi alivyofanya. Hakuna maoni, ni historia tu, watu hufanya mambo mabaya. Unapaswa kutulia juu ya baadhi ya hayo. Sasa, njia nyingine Sauli anajaribu kumuua Daudi. David anacheza kinubi. Sauli anahisi huzuni, na Daudi anapiga kinubi, Sauli anashika mkuki wake na anafanya nini? Anamrushia Daudi mkuki wake, je, Daudi ni shujaa? David anacheza kinubi lakini anaweza pia kukwepa mikuki kwa wakati mmoja. Mtu huyu ni mwepesi, mkuki unamjia, anakwepa mkuki, anakwepa risasi, kwa kusema. Sasa, nini kinatokea? Kwa hivyo anaikwepa katika sura ya 19 ambapo Sauli anajaribu kumpiga mkuki hadi kufa.

Kisha Mikali, mkewe, anaweka sanamu kitandani mwake, anaifunika kwa shuka, Sauli anaingia akifikiria, atamuua Daudi, anavuta vifuniko nyuma, na kuna nini? Sanamu hii. Hii inakuambia nini kuhusu Mikali? Je, alikuwa na sanamu? Je, familia ya Sauli ilikuwa na sanamu huko? Inakuambia tu, je, ibada ya Yehova ilikuwa safi au familia hizi zote zimechanganyikiwa? Kwa hivyo una sanamu ya Mikali inayojificha ambayo anatumia sanamu kumficha Daudi, na Daudi anaondoka kutoka kwa Sauli. Kwa hivyo Sauli alijaribu kumuua, angalau nyakati hizo.

N. Jonathan anamuonya David [62:28-65:52]

Sasa hii ni moja ya hadithi nzuri zaidi katika Maandiko kuhusu Daudi na Yonathani. Yonathani anajua kwamba baba yake atajaribu kumuua Daudi. Jonathan ana mashaka. "Kamwe," Jonathan alijibu, "hutakufa. Angalia, baba yangu hafanyi chochote kikubwa au kidogo bila kuniadini," Jonathan anasema, "Kwa nini anifichee hii? Sivyo." Daudi anasema, "na bado, hakika kama Bwana aliye hai, na kama unavyoishi, kuna hatua moja tu kati yangu na kifo." Kwa hivyo Daudi na Yonathani wanatoka huko. Acha niweke hadithi tu. Jonathan anajulikana kwa upinde na mshale wake. David ni mtu wa kombeo. Jonathan anatoka nje, atafanya mazoezi ya kupiga upinde. Anapofanya mazoezi ya kupiga upinde, anamwambia David, na wakaweka ishara. Je, marafiki huwahi kusanidi ishara? Anasema, "nikimwambia mtoto aende zaidi yake, nilikosa, lazima urudi kuchukua mshale, mtoto atatoka na kuchukua mshale." Atapiga upinde, mtoto atafukuza mshale chini na kuurudisha. "Ikiwa nitamwambia mtoto, nenda zaidi, alisema ikiwa nitaenda hivyo,

unajua kwamba baba yangu atajaribu kukuua." Kwa hivyo waliweka ishara. Jonathan anaingia na kuzungumza na baba yake. Unajua baba yake anafanya nini? Baba yake anachukua mkuki na kumpiga Jonathan, amemkasirikia sana Jonathan. Kwa hivyo sasa, Yonathani anaenda na kusema, "atajaribu kumuua Daudi." Kwa hivyo anatoka nje, anapiga upinde, mshale unakwenda, Jonathan anamwambia kijana huyo, "nenda zaidi," na David anajua imekwisha. Urafiki wao umeisha kwa wakati huu. Kwa hivyo Daudi na Yonathani wanajua kwamba Daudi lazima aondoke. Hawataonana. Baada ya mvulana kuondoka, hii ni sura ya 20 mstari wa 41, "baada ya mvulana kuondoka, Daudi akainuka kutoka upande wa kusini wa jiwe, akainama mbele ya Yonathani mara tatu kifudifudi chini. Kisha wakabusu na kulia, lakini David alilia zaidi." Kwa hivyo unapata maoni ya aina hii juu ya David, walibusu na kulia, na David alilia zaidi. Yonathani akamwambia Daudi, "Nenda kwa amani, kwa maana tumeapa urafiki kati yetu kwa jina la Bwana, na Bwana ni shahidi kati yako na mimi, kati ya uzao wako na uzao wangu milele." Je, Daudi baadaye angekuwa mwaminifu kwa kiapo hiki, alichokifanya na Yonathani kutunza kizazi cha Yonathani? Je, kuna mtu yeyote anayemkumbuka Mefiboshethi, mwana wa Yonathani ambaye alikuwa kilema katika miguu yote miwili? Daudi anamtunza mtoto wa Jonathan baada ya Yonathani kufariki kwa muda mrefu. David anashughulikia hili. Je, nyinyi mmewahi kusikia kuhusu ndugu wa damu? Sasa nyinyi hamfanyi hivyo katika umri wenu, kwa sababu hakuna mtu anayepaswa kushiriki damu na mtu yeyote, sipendekezi hii, lakini nilipokuwa mdogo, hatukuwa nayo kwa njia hiyo. Kwa hivyo Dave Remes ni kaka yangu wa damu. Kwa hivyo tulipokuwa wachanga, ulijkata, na kisha mlishiriki damu na kila mmoja. Halafu yeye ni kama kaka yangu wa damu kwa maisha yote. Hapana kwa umakini na kwa hivyo unayo hii. Daudi na Yonathani ni urafiki mkali sana, wa kiume (tazama Ruthu). Sasa nini kitakuwa shida na hadithi hapa ni kwamba, waligawanyika kwa wakati huu. Wakati mwingine tutakamuona Jonathan ni wakati anakufa. Inasikitisha sana, lakini ndivyo marafiki wanavyofanya. Anajaribu kumuonya David.

O. Kukimbia kwa Daudi na kujificha kutoka kwa Sauli [65:53-68:23]

Sasa, David atakimbia. Daudi anatambua kwamba Yonathani alimwambia,

"Sauli atajaribu kukuua." David atakimbia, kwa hivyo David anaanza kukimbia. Kuna ramani hapa ambayo ninataka kupitia maeneo manne ambayo David atakimbilia na tutafuatilia hii baadaye na simulizi. Acha nikuonyeshe tu kwenye ramani ilipo. Kwanza kabisa, Daudi aende Anatoti, katika Biblia yako inaitwa Nob. Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka makuhani wa Nob, ambao walimlinda Daudi? Kwa hivyo Daudi ataenda kwa makuhani wa Nob. Sauli anatoka hapa, Daudi anaenda kwa makuhani wa Nob, watampa upanga wa Goliathi na watamlinda. Lakini basi makuhani wa Nob wote watauwawa, 85 kati yao watauwawa. Kisha Daudi anakimbia kutoka huko, anakimbilia Gathi. Sasa kwa nini hiyo ilikuwa ya kijinga sana? Huo ndio mji wa Goliathi. Umemtoa tu mtu mkubwa kutoka mji wao. Yeye ndiye mtu mkubwa zaidi ambaye wamewahi kuwa naye, na David alimtoa tu mtu huyo na kumkata kichwa. Daudi anashuka hadi Gathi na kisha anaingia mjini na kusema, "Hei, nataka kuwa mamluki wa Kiyahudi na Wafilisti sasa." Nataka tu kusema, sio mkali sana, sijui. Kuna tatizo, sidhani kama hiyo ilikuwa hatua nzuri zaidi ambayo David aliwahi kufanya. Kwa hivyo anaenda Gath, hiyo haifanyi kazi kwa sababu anuwai.

Basi Daudi kisha anaiinua juu mahali paitwapo Keila. Mji wa Keila, hapa ndipo nilipopata ufahamu mara ya kwanza katika Maandiko juu ya mambo kadhaa. Unajua jinsi mimi husukuma kitu hicho kila wakati kwamba kuna mustakabali mwingi unaowezekana? Nitakuonyesha katika maandishi huko Keilah. Daudi atamuuliza Mungu ikiwa Sauli atashuka na anamuuliza Mungu mambo kadhaa kuhusu siku zijazo, na inaonekana kuna mustakabali mwingi hapa Keila. Tutaangalia hilo baada ya dakika moja. Sauli atashuka hapa, Wafilisti walipanda na kushambulia Keila. Daudi analinda mji wa Keila kutoka kwa Wafilisti. Kwa hivyo David anapaswa kuwa shujaa wa mji lakini wangemsaliti ikiwa wangepata nafasi. Mwishowe, Daudi anapanda Karmeli ambayo iko katika jangwa la Yudea. Kuna mvulana anayeitwa Nabali ambaye ana mke anayeitwa, kuna mtu yeyote anayekumbuka jina la mke? Abigail. Hapa ndipo Nabali na Abigail na hali hiyo yote inafanyika na Daudi huko Karmeli. Kwa hivyo Daudi atamkimbia Sauli kwa sababu Sauli anajaribu kumuua na Daudi atakimbilia sehemu hizi nne. Kile ningependa kufanya ni kupitia tu maeneo na kugonga kila moja yao na kutoa tu muhtasari wa hadithi

badala ya kuzipitia kwa undani.

P. Nob [68:24-70:27]

Katika sura ya 21, Daudi anaenda katika mji huu, mji wa Nob. Nob angeweza kutoshea kwenye quad. Hii ni miji midogo. Anaenda Nob, ambao ni mji wa makuhani. Wana upanga wa Goliathi. Je, Daudi ana kila aina ya panga? Daudi hana kila aina ya panga kwa sababu ya Wafilisti kudhibiti chuma kufanya kazi, kwa hivyo hakuna chuma kingi kinachozunguka. Daudi anapata upanga wa Goliathi. Wanajeshi wake wanapata chakula kutoka kwa makuhani. Makuhani walikuwa na mkate wa aina gani? Makuhani wana mkate mtakatifu na kwa hivyo makuhani wa Nob huwapa watu wa Daudi ambao walikuwa aina ya watu wachafu, wanawapa chakula ambacho makuhani tu wanapaswa kula, na kisha nini kinatokea? Wakati Daudi anaondoka, amelishwa, ana upanga wa Goliathi sasa, na atakapoondoka, ni nani anayejitokeza? Sauli yuko chini ya barabara kutoka hapo, sijui, maili 5 hadi 10 kutoka hapo. Sauli anajitokeza. Kuna makuhani 85 wa Nob, aliamuru askari wake, "Ingia huko na kuwaua makuhani hao. Makuhani hao walimsaidia Daudi na Daudi dhidi yangu." Askari wa Sauli walisema nini? "Hatufanyi hivyo Sauli, hawa watu ni makuhani wa Mungu. Hatutaingia huko na kuwaua watu hawa." Kwa hivyo askari wake walikataa kuingia. Kwa hivyo Sauli anafanya nini? Anazungumza na Doeg wa Edomu, mtu mmoja na anasema, "ingia na kumuua kuhani 85 wa Nob." Makuhani walikuwa wanyonge. Edomu, ni mzao wa nani? Unapaswa kujua hilo kwa sasa. Mzao wa Esau. Wakati wowote unapomwona Waedomu katika Maandiko, Waedomu walifanya nini kwa Wayahudi? Waliwaua. Ni nani Waedomu maarufu zaidi unayemjua? Nyote mnamjua mtu huyu, Herode. Mfalme Herode aliyewaua watoto wachanga huko Bethlehemu, alikuwa Idumea ambao walikuwa wazao wa Waedomu. Kwa hivyo Doeg Waedomu anawaua makuhani 85 wa Nob, eneo mbaya sana. Daudi anakimbia, anatoroka, lakini makuhani wamekufa huko Nob.

Swali la Daudi huko Gathi [70:28-73:24]

Kisha Daudi anakimbilia Gathi. Anaingia Gathi na hii ni hadithi ya kuchekeza kwa kweli, katika sehemu ya pili ya sura ya 21 hapa katika 1 Samweli. David anaingia mjini, anakuja akiandamana na watu hawa, ana mashujaa hawa wote

pamoja naye, "Hei, tunataka kuungana nanyi Wafilisti. Tutakuwa mamluki kwenu watu." Wanawake katika mji wanakumbuka wimbo huo, "Sauli ameua maelfu, na Daudi makumi ya maelfu yake." Kwa hivyo wanasema, "huyu si Daudi ambaye walisema alikuwa amewaua makumi ya maelfu na utamwacha awe katika jeshi letu?"

Ghafla David anatambua kuwa hii inakwenda vibaya, kwa hivyo anafanya nini? Anajifanya kama mwendawazimu. Inasema mate hushuka kwenye ndevu zake na anajitemea mate kama, ninafanya hapa. Inashuka usoni mwake, na wanasema, "mtu huyu ni mwendawazimu, mtu huyu yuko nje ya kibuyu chake, kwa nini tufanye fujo naye?" Kwa njia, je, watu huwahi kutumia wazimu kama huo, je, hiyo ilikuwa hatua nzuri sana kwa upande wa David? Ndio, kwa sababu mambo yalikuwa yakienda kinyume naye na labda angeuawa huko. Anapojifanya kuwa mwendawazimu, wacha nikuambie hadithi nyingine kutoka gerezani. Hili ni gereza lenye ulinzi mkubwa. Kuta zina urefu wa futi 40 na waya wenye miba juu, zilikuwa na unene wa futi 10. Ilijengwa katika miaka ya 1800. Kuna mtu mmoja gerezani ambaye angepanda ukutani, huu sio mzaha, kila siku, mtu huyu angepanda na kupiga kelele ukutani. Angeenda kwenye ukuta wa gereza na angepiga kelele ukutani. Wavulana wote ndani ya gereza, kila mtu ndani ni wazimu sawa, lakini kuna wazimu? Jamaa huyu alikuwa mwendawazimu. Hauendi na kupiga kelele ukutani siku nzima na kufanya hivyo siku baada ya siku. Kwa hivyo kila mtu gerezani alijua mtu huyu ni kama wazimu. Sasa swali, je, unasumbua na watu wazimu? Wewe ni mtu mkubwa, "Ninainua uzito masaa 8 kwa siku, mimi ni mtu mkubwa na mwenye nguvu." Swali, yeye ni wazimu, unasumbua naye? Je, unaweza kumtisha mtu mwendawazimu? Swali, tuseme yeye ni mtu mdogo tu, kijana mdogo mwendawazimu, inawezekana anaweza kutoa aina fulani ya silaha na kukushika kwa sababu yeye ni wazimu kabisa. Yeye hajali jinsi wewe ni mkubwa kwa sababu yeye ni wazimu. Hajui hofu kwa sababu yeye ni mjinga. Kwa hivyo inageuka kuwa watu hawasumbui na watu wazimu, hata gerezani. Kwa kweli, nilikuwa na watu wengine katika darasa langu ambao walidhani mtu huyu hakuwa mwendawazimu hata kidogo. Walidhani kwamba alikuwa akijifanya tu kuwa mwendawazimu kwa sababu hakutaka kuchanganyikiwa nao. Sasa David anajifanya kuwa mwendawazimu na, kwa njia, inafanya kazi?

Swali: ikiwa unaua mtu mwendawazimu, nini kinatokea? Katika siku za zamani, walikuwa washirikina sana. Ikiwa ana wazimu na unamuua, alichonacho kinaweza kukujia. Kwa hivyo unawaacha watu wazimu peke yao. Hutaki kupata kile walichopata, kwa hivyo usiwaumize, isije chochote walichopata kikakujia. Kwa hivyo ni aina ya dhana hii ya uchawi wa huruma. Unaiacha peke yake ili isije kwako. Kwa hivyo David ana hoja laini huko lakini yeye ni bubu kwenda huko kwanza, kwa maoni yangu.

R. David huko Keilah: Mungu na mustakabali mwingi [73:25-77:41]

Ifuatayo, anaenda kwa Keila, na hii iko katika sura ya 23. Katika mji wa Keilah, na wacha nisimulie hadithi tu. Mji wa Keila unashambuliwa na Wafilisti, kwa hivyo Wafilisti wanapiga mji huu mdogo wa Keila. Daudi na wavulana wake wanapanda huko na wanaokoa mji huu kutoka kwa Wafilisti. Kwa hivyo Daudi anaukomboa mji huu kutoka kwa utawala wa Wafilisti na kuuokoa mji. Sasa Daudi anakuja kwa Bwana, na kusema, "Toa efodi" na anasema, "Nina kitu ninachotaka kukuuliza." "Ee Mungu wa Israeli," hii ni sura ya 23 mstari wa 10, "Ee Mungu wa Israeli, wewe mtumishi umesikia dhahiri kwamba Sauli ana mpango wa kushuka Keila na kuuangamiza mji wa Keila kwa ajili yangu. Je, raia wa Keilah watanisalimisha kwake? Je, Sauli atashuka kama mtumishi wako alivyosikia?" Kwa hivyo David akasema, "Mungu, nina maswali mawili. Sauli atashuka hapa kujaribu kuniua?" Na pili, "Ikiwa atashuka, je, mji utanikabidhi kwa Sauli au watajaribu kunilinda?" Mungu anasema, "Daudi, Sauli atashuka. Nambari mbili, watakukabidhi kwa Sauli." David anasema nini? "Asante Mungu, nimetoka hapa." David anaondoka. Lakini Mungu akasema, "Sauli atashuka nao watakutoa." Je, hiyo iliwahi kutokea? Sauli alishuka, je, walimtoa Daudi? Hapana, kwa sababu David alipiga kelele na kutoka hapo. Kwa hivyo Mungu alimwambia Daudi jambo ambalo halijawahi kutokea? Ikiwa Daudi angebaki mjini, angetolewa? Ndiyo. Lakini David alisema, "Sawa, kwa kuwa sasa najua kwamba watanitoa, ninatoka hapa." Kwa hivyo Mungu alimwambia kitu ambacho kinawezekana katika siku zijazo, lakini Daudi alichagua mwelekeo tofauti ili hilo lisitokee. Je, Mungu anajua uwezekano ambao haufanyiki kamwe? Sasa kama Daudi angekaa hapo, ingetokea. Lakini David alisema,

"Mimi si mjinga, sikai hapa ikiwa watanitoa, ninatoka hapa." Kwa hivyo Mungu alimwambia hapa kitu ambacho hakijawahi kutokea. Kwa hivyo hii ndio hali huko Keilah. Nadhani hii inaonyesha Mungu alijua mambo ambayo hayajawahi kutokea. Anajua mambo katika siku zijazo ambayo ni ya kawaida. Kwa maneno mengine, wanategemea kile kinachotokea na inaonekana kuna siku zijazo nyingi. Daudi alichagua kuingiliana, sio kwa kukaa huko, lakini kwa kutoka huko na hivyo kuepuka kukabidhiwa kwa Sauli. Kwa hivyo je, Mungu anajua tu kile kilicho au Mungu anajua kile kinachowezezekana? Ninachopendekeza ni kwamba Mungu hajui tu ni nini, lakini pia anajua kile kinachowezezekana. Kuna mamilioni ya uwezekano. Ili kujua yote kwa Mungu sio tu umoja katika kujua siku zijazo za umoja, lakini ufahamu wa Mungu ni wa kushangaza - uwezekano mwingi wa siku zijazo, mamilioni ya uwezekano - Mungu anawajua wote. Kwa hivyo mimi hatimaye, na kwa wakati huu, ni wazi unaweza kutokubaliana nami, watu wengine wana njia ya kuamua zaidi ya kuangalia siku zijazo. Nadhani hii inasababisha uwezekano wazi wa uchaguzi na uhuru na kwamba wanadamu wanaweza kufanya uchaguzi na kwamba wanadamu wanaweza kusaidia kuunda siku zijazo. Ninaipenda Isaya sura ya 40 mstari wa 28. Mungu anasema hivi: "hakuna mtu anayeelewa ufahamu wangu." Tunajua jinsi Mungu anajua wakati ujao? Je, Mungu anaweza kuchagua kujua siku zijazo katika utajiri wake wote wa uwezekano? Je, Mungu anaweza kuchagua kujua siku zijazo kama umoja? Kwa hivyo ninachosema ni kwamba, hatujui jinsi Mungu anajua siku zijazo, na ninataka tu kuwarudisha nyuma watu kwa sababu watu wengine wana msimamo mkali juu ya hili. Wanasema Mungu anajua kila ... na wanafikiri wanajua kile Mungu anachojua. Ninachosema ni kwamba hatujui jinsi Mungu anavyojua siku zijazo. Hapa alijua kitu ambacho hakijawahi kutokea na bado alijua nini kingetokea ikiwa David angebaki hapo. Kwa hivyo kuwa mwangalifu na hilo.

S. Daudi huko Karmeli: Abigaili na Nabali [77:42-81:36]

Sasa Abigail na Nabali wako katika sura ya 25. Ni hadithi ya kupendeza hapa na Nabali na Abigaili. Acha niipitie haraka ili tuweze kuhakikisha tunamaliza kitabu leo. Hadithi inamtambulisha Daudi jangwani na Daudi anawalinda kondoo wa Nabali. Nabali ni tajiri, ana kondoo na mbuzi wengi. David anawalinda kondoo wa mtu huyo.

Nani anabarizi jangwani? Katika jangwani, hapo ndipo majambazi walipo; Hapo ndipo wahalifu walipo. Kwa hivyo kimsingi ni wahalifu huko nje. Daudi anawalinda kondoo wa Nabali kutoka kwa wahalifu hawa, wezi na watu mbalimbali ambao wanging'inia huko nje. Daudi anaona kwamba Nabali ananyoa kondoo na atawaua baadhi ya kondoo na kula nyama. Kwa hivyo Daudi anatuma kwa Nabali na kusema, "Hei, nimekuwa nikiwalinda kondoo wako, vipi kuhusu sisi kuua kondoo kadhaa pia na kupata chakula." Nabali anasema, "Daudi ni nani?" na kumlipua Daudi. Anasema, "David, ondoka hapa" na kumsukuma David. Daudi anawaambia watu wake, "vaeni panga zenu, tutashuka na kumtoa Nabali huyo. Tumekuwa hapa tukifanya kazi kwa ajili ya mtu huyu." Kwa hivyo David anakuwa makini sana juu yake, na kisha nini kinatokea? Katika mstari wa kwanza inaelezea mwanamke huyu Abigaili na inasema, "Alikuwa mwanamke mwenye akili na mrembo." Kwa njia, masimulizi yanakuweka tayari kwa kile kitakachokuja baadaye? Je, Daudi ataoa mwanamke huyu? Ana akili na yeye ni mrembo, nini kinatokea? Ameolewa na Nabali, hilo ni shida. Majina yake yanamaanisha nini? "Nabali" inamaanisha "mpumbavu."

Kwa hivyo Abigaili anagundua kuwa Daudi anakuja kumuua mumewe, Abigail anafanya nini? Abigaili anapata kila aina ya chakula na kuleta chakula kwa punda kwa Daudi. Kisha Daudi anasema, "Mungu amtendee Daudi, iwe kali sana ikiwa kwa kuomboleza kwamba mwanamume mmoja ataachwa hai." Kisha akaanguka miguuni mwake na kusema, "Bwana wangu, lawama ziwe juu yangu peke yangu." Je, anajitolea kwa niaba ya mumewe? Je, umewahi kuona mwanamke akijitoa mhanga akijaribu kumlinda mumewe? Anafanya hivyo. "Acha iwe juu yangu peke yangu, tafadhali acha mtumishi wako azungumze nawe. Sikia kile mtumishi wako anasema. Bwana wangu asimjali yule mtu mwovu Nabali." Anamaanisha nani? Huyo ni mumewe. Je, anamjua mumewe? Anamjua mtu huyo. "Yeye ni kama jina lake, jina lake ni mjinga." Mwanamke huyu, ana akili na ni mrembo. Je, anajua mumewe ni mpumbavu? Ndiyo. Wanawake wengi wameolewa na waume ambao ni wapumbavu? Usiulize mke wangu. Nini kinatokea? Je, anajitoa dhabihu, anajiweka chini na kusema, Daudi, acha yote yanianguke, mwacha Nabali, mumewe. Je, mwanamke huyu ni mtukufu? David kisha anachukua chakula, anarudi nyuma, kisha wacha

nimalize hadithi naye. Unaona kinachotokea? Anarudi kwa Nabali, Nabali anafanya nini? Nabali anasherehekea, amelewa. Je, unamwambia mtu mlevi chochote? La. Yeye hazungumzi naye wakati amelewa. Anapoamka asubuhi iliyofuata na kuwa na kiasi, anamwambia alichofanya na inasema, "moyo wake ulishindwa." Anamwambia na "moyo wake ulishindwa na siku kumi baadaye, Bwana alimchukua." Siku kumi baadaye, ni nani aliyefanya hivyo? Je, Daudi alifanya hivyo? David hakufanya hivyo. Bwana alimchukua. Sasa Abigail ni nini? Yeye ni mjane. Je, Daudi anaweza kumuoa bila kumuua mumewe, kwa kuwa Bwana alimchukua. Kwa hivyo David kisha anaoa Abigaili. Kwa njia, ni nini kilitokea kwa mke wa zamani wa Daudi, Mikali, kuna mtu yeyote anayekumbuka hilo? Ndiyo, haswa, alipewa mmoja wa marafiki wa Daudi, kama mtu wake wa kipekee, tumeona hilo hapo awali na Samsoni. Alipewa mtu wake bora na sasa David anaoa Abigaili. David atakuwa na shida katika eneo hili, simaanishi kusema David ni mkamilifu.

T. Daudi huko Ziklagi na Wafilisti [81:37-82:33]

Sasa Daudi anaenda tu Ziklagi kwa Wafilisti. Ni mji ulio kusini mwa mbali unaoitwa Ziklag. Iko nje ya njia. Daudi anafanya huko chini na kwa kweli anajiunga na Wafilisti. Inafurahisha sana katika sura ya 27 inataja hii, "Kwa hiyo siku hiyo, Akishi akampa Daudi Ziklagi, imekuwa ya wafalme wa Yuda tangu wakati huo." Kauli hiyo katika sura ya 27 mstari wa 6 kwa kweli inaonyesha, "Ziklagi imekuwa ya wafalme wa Yuda tangu wakati huo." "Wafalme wa Yuda," je, hiyo inaonyesha kwamba mstari huu uliandikwa baada ya ufalme kugawanyika? Unakumbuka baada ya Sulemani, ufalme uligawanyika kaskazini na kusini (karibu 931 KK). Mstari huu unaonyesha kwamba 1 Samweli iliandikwa baada ya wakati wa Sulemani, wakati ufalme ulipogawanyika. Kwa hivyo hii ni dalili kidogo ya hilo. Sio jambo kubwa na sitaki ujue, lakini hutokea hapo.

U. David Anaokoa Sauli [82:34-84:52]

Sasa, David anamuokoa Sauli, itabidi tufanye hivi haraka. Sauli anaingia pangoni, Sauli anafanya nini? Sauli anachukua dampo kwenye pango, anageuka kuwa David yuko pangoni. David yuko pangoni, David ana kisu chake. Sauli, wakati anafanya hivyo, yuko hatarini kabisa? David angeweza kumtoa nje, lakini David

anakata tu kipande kidogo cha vazi lake. Sauli anatoka pangoni. David anatoka nje na kusema, "Hei, Sauli, unakosa kitu kidogo?" Na kisha anafanya nini. Je, unakumbuka jinsi Sauli anavyobadilika? Yeye ni, "Ee David, mwanangu David, nakupenda David." Unajua, hii yote ni baloney, lakini je, Sauli ana bipolar unajua ninachosema? Kwa hivyo Sauli anatoka, akiwa ameshuka pangoni, "David, mwanangu." Mara ya pili, David yuko nje na watu wake usiku, na wako juu ya kilima, Sauli yuko chini bondeni. Jenerali wa Sauli ni nani ambaye alipaswa kumlinda Sauli? Abneri. Jenerali wa Daudi ni nani? Yoabu. Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka kwamba jenerali wa Daudi ni Yoabu. Yoabu anafanya nini katika simulizi? Yoabu anawafanyia nini watu? Jenerali wa Daudi Yoabu anaua watu. Jenerali wa Sauli Abneri, kwa kweli ni mtu mzuri sana. Jenerali wa Sauli ni Abneri.

Kwa hivyo kinachotokea ni kwamba Daudi anashuka katika eneo ambalo Sauli amelala na kuiba mkuki wa Sauli na mtungi wake wa maji na kuurudisha juu ya kilima na kusema, "Halo Abneri, unatakiwa kumlinda mfalme Sauli. Halo, Sauli, unakosa kitu kidogo? Na mkuki wa Sauli na mtungi wake wa maji umetoweka na Sauli anafanya hivi tena, "Ee Daudi, mwanangu, Daudi." Anaenda hivyo tena.

Daudi anasema nini, na huu ndio mstari muhimu hapa. Daudi anamheshimu mfalme na anasema nini? Usiguse nini cha Bwana? Usimguse mpakwa mafuta wa Bwana. Daudi ni mwangalifu sana asimuumize Sauli. Mungu anapaswa kumtunza Sauli. Daudi hangempiga Sauli ingawa alikuwa na nafasi na ingawa watu wake wanamwambia ampiga, David hatafanya hivyo. Hatamgusa mpakwa mafuta wa Bwana.

V. Sauli na Mchawi huko Endor [84:53-90:21]

Sasa, sura ya 28 na hii ni nzuri. Hiki ni kifungu muhimu sana. Sauli katika 1 Samweli sura ya 28, Sauli ataenda kupigana na Wafilisti katika bonde la Yezreeli. Bonde la Yezreeli ni nini, upana wa maili 20-30, ni tambarare. Swali, je, Wafilisti walilipenda Bonde la Yezreeli kwa sababu lilikuwa tambarare na walikuwa na magari. Sauli anatoka dhidi ya Wafilisti, anaogopa kufa. Anajua atashindwa moja ya nyakati hizi. Kwa hivyo anaenda kwa Bwana na anamwomba Bwana, lakini Bwana hatamjibu kwa ndoto au kwa Urimu na Tumimu. Je, nimezungumza juu ya Urimu na Thumimu

hata kidogo? Urimu na Thumimu zilikuwa, watu wanaamini, kama vijiti viwili ambavyo kuhani alikuwa na kifua chake. Sahani ya kifua ilikuwa kama mfuko, kuhani alitoa Urimu na Thumimu na zilitupwa chini, na Urimu na Thumimu wangetoa majibu kutoka kwa Mungu kupitia kuhani. Ilikuwa kama kupiga kura. Watu waliamini kuwa vijiti vinaweza kutoa majibu mawili, ikiwa wote wawili walikuja rangi moja, basi itakuwa, ndio. Ikiwa wote wawili wangekuja rangi zingine, itakuwa, hapana. Ikiwa wangekuja rangi mchanganyiko ingekuwa, hakuna jibu kutoka kwa Mungu. Kwa hivyo lazima upate majibu matatu kutoka kwa Urimu na Thumimu, kura hizi wangetoa: jibu la ndiyo, jibu la hapana na hakuna jibu kutoka kwa Mungu, kwa maneno mengine, Mungu hajibu. Kwa hiyo wakatupa Urimu na Thumimu, na hakukuwa na jibu kutoka kwa Mungu. Kwa hivyo kile Sauli anachofanya ni, "Lazima nijue kitu juu ya kile kitakachotokea." Kwa hivyo anaenda kwa mchawi huyu, mchawi wa Endor. Anaenda kwa mchawi huyu na mchawi anamwambia, wacha nisimulie hadithi kuifanya haraka. Anaenda kwa mchawi na anawasiliana na wafu. Kwa njia, tuna watu wowote katika siku zetu ambao wanawasiliana na wafu, wanatoka mji gani? Kwa hivyo mwanamke huyu anasema anaweza kuzungumza na wafu kwa hivyo Sauli anasema, "Mlete Samweli." Mwanamke basi ghafla anashtuka. Anashtuka na kusema, "Ng'ombe mtakatifu, kuna Samweli" na anamwona Samweli. Mara tu anapomwona Samweli, anajua kwamba hii sio nguvu yake kufanya hivi, kwamba Samweli anakuja. Anapiga kelele kisha na kusema, "Wewe ni Sauli, wewe ni Sauli, ulinidanganya, wewe ni Sauli." Kisha Samweli anamwambia Sauli moja kwa moja, na Sauli anauliza, "nini kitatokea, katika siku zijazo." Samweli anajibu, "Sauli, kwa nini umenisumbua kwa kunilea?" Samweli alikuwa na furaha zaidi mahali alipokuwa, upande wa pili wa kifo? Kwa nini kifungu hiki ni muhimu sana? Je, umewahi kujiuliza ni nini upande wa pili wa kifo? Kifungu hiki, 1 Samweli 28 kinakuambia baadhi ya hayo? Samweli anasema, "kwa nini ulinisumbua kwa kunirudisha, kunilea?" Sauli anasema, "Wafilisti wananifuata, na wataniua, nami nataka kujua nini kitatokea." Samweli anasema sio shida Sauli, "wewe na wanawe mtakuwa nami kesho." Sauli anasema, "Ndio! Tutakuwa Samweli." Kuna shida gani? Samweli yuko wapi? Wafu. Kwa hivyo Sauli anaenda vitani akijua kwamba atakufa.

Sasa, shida ni nini? Watu wa upande wa pili wa kifo wanajua kile kinachoendelea katika ulimwengu huu? Je, Samweli alijua kile kilichokuwa kikiendelea katika maisha ya Sauli? Je, Samweli alikuwa amekufa, akijua kinachoendelea katika maisha ya Sauli? Samweli hakujua tu kile kinachoendelea lakini Samweli aliweza kumwambia nini kitatokea siku iliyofuata, kwamba angekufa.

Kauli yangu kwako ni hii, wakati watu wanakufa, wanajua kinachoendelea katika maisha yako? Babu yako, bibi yako, wazazi wako hata, ambao wameaga dunia, wanajua kinachoendelea katika ulimwengu huu? Nataka kukuambia, nadhani kwa msingi wa kifungu hiki, Samweli alikuwa akijua sana kile kilichokuwa kikiendelea. Nadhani, kwa mfano, baba yangu alikufa miaka kadhaa iliyopita. Nadhani anajua ninachofanya sasa, labda anafikiria, mtoto huyo bado hajaipata sawa, lakini hata hivyo, lazima uwe mwangalifu. Ninachosema ni kwamba watu wa upande mwingine. Jinsi ninavyofikiria juu yake, kuna mtu yeyote anayekumbuka sinema *The Matrix*, walikuwa nayo katika siku za zamani, sinema inayoitwa *The Matrix* ambapo kuna ulimwengu mbili zinazofanana. Ninasema kwamba kuna walimwengu wawili, na walimwengu hao wawili wanaingiliana? Nadhani kitu kama hicho kinaendelea. Kwa hivyo ninachopendekeza ni kwamba, kulingana na kifungu hiki, watu wa upande wa pili wa kifo kimsingi wanajua kile kinachoendelea hapa. Je, wachawi wanaweza kuwafufua watu kutoka kwa wafu? La. Mchawi huyu hakumrudisha Samweli. Samweli alirudi kutoka kwa Mungu, sio kutoka kwa mchawi huyu. Watu waliokufa wanafahamu maisha haya. Maana ya vizazi vingi ni babu na babu yako na babu yako wanajua kile kinachoendelea katika maisha yako. Je, hiyo inabadilisha jinsi unavyofikiria juu ya mambo? Ikiwa unajua watu wanajua kinachoendelea katika maisha yako, je, hiyo inabadilisha mambo? Nadhani inafanya, ni jambo la kufikiria. Kwa hivyo, inatosha kwa wachawi, wacha tutoke hapa, tuchukue vijiti vyetu vya ufagio na twende.

Huyu ni Dk. Ted Hildebrandt katika kozi yake ya Historia ya Agano la Kale, Fasihi na Theolojia hotuba 23 juu ya kitabu cha 1 Saweli: kifo cha Sauli na hadithi za mapema za Mfalme Daudi.